

DREJTORIA E DOGANAVE E
REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT

RAPORT
VJETOR
2022

2022

RAPORT VJETOR

DREJTORIA E DOGANAVE E
REPUBLIKËS SË MAQEDONISË SË VERIUT

DREJTORIA E DOGANAVE

RAPORTI VJETOR 2022

PËRMBAJTJA:

Mesazhi i drejtorit	5
Zhvillimi Strategjik dhe Modernizimi	9
PRIORITETI 1 – Mbledhja e të Hyrave dhe Mbrojtja e Intersave Financiare	10
PRIORITETI 2 – Lehtësimi i Tregtisë	11
PRIORITETI 3 – Mbrojtja e Shoqërisë	30
PRIORITETI 4 – Zhvillimi Infrastrukturor dhe Organizativ	38
Bashkëpunimi Ndërkombëtar dhe Ndërinstitucional	42
Jubileu i 30 Vjetorit të Drejtorisë së Doganave	50

DREJTORIA E DOGANAVE

RAPORTI VJETOR 2022

Të nderuar,

Sot, administratat doganore në botë janë një nga hallkat kyçe në zinxhirin e furnizimit ndërkombëtar të mallrave, prandaj funksionimin dhe zhvillimin e tyre e bazojnë në monitorimin dhe zbatimin e vazhdueshëm të standardeve dhe rregullave të tregtisë globale. Roli i doganave së bashku me investimet në sektorin e transportit dhe atë financiar kanë një rëndësi të madhe në procesin e lehtësimit të tregtisë.

Ajo që është një sfidë e vërtetë për ne është lufta e vazhdueshme me të cilën po përballemi, për të siguruar një ekuilibër midis nevojës për përshejtim gjithnjë e më të madh të tregtisë ndërkufitare, që synon rritjen e tregtisë ndërkombëtare nga njëra anë, dhe zbatimit të kontrolleve efektive për mbrojnë sigurinë dhe shëndetin e qytetarëve, në anën tjetër, duke siguruar mbledhjen efikase të të hyrave dhe mbrojtjen e intereseve financiare të shtetit.

Nëse viti 2020 dhe 2021 do të kujtoheshin si vite të pandemisë, kur të gjithë u përballëm me paparashikueshmërinë dhe frikën e asaj që po ndodhte në botë, në fillim të vitit 2022 u përballëm me një krizë të re, më të gjerë ekonomike dhe energjitike si pasojë e konfliktit ushtarak në Ukrainë, nga e cila ne si vend nuk ishim të përjashtuar. Në ato kushte, Drejtoria e Doganave e Republikës së Maqedonisë së Veriut tregoi një aftësi të jashtëzakonshme për t'u përshtatur shpejt dhe në mënyrë proaktive në rrethanat e reja. Me aplikimin e një sërë masash ndërhyrjesh për të zbutur efektivisht pasojat e krizës, duke përdorur mjete dhe mënyra të reja pune, siguroam shpejt dhe me sukses qarkullimin e qetë ndërkufitar të mallrave dhe vazhduam pa probleme me aktivitetet për zhvillimin dhe përmirësimin e operacioneve doganore.

Vitin e kaluar 2022, Drejtoria e Doganave ishte pjesëmarrëse aktive në përgatitjen dhe zbatimin e një sërë masash të miratuara nga Qeveria, me qëllim mbështetjen e kompanive vendore import-eksportuese. Që në fillim të vitit filloi zbatimi i masës për uljen ose heqjen e përhershme të tarifave doganore për 258 lëndë të para dhe ripromateriale për prodhim industrial, kryesisht për eksport. Me këtë ne i plotësuam kërkesat e kompanive për uljen e tarifave doganore dhe njëkohësisht u harmonizuan në Bashkimin Evropian, gjë që është e një rëndësie të veçantë për promovimin e prodhimit, eksportit dhe konkurrencës së kompanive vendase në tregun ndërkombëtar.

Në vitin 2022, ne shohim një rritje prej 15% në mbledhjen e të ardhurave në krahasim me vitin 2021 ose 49% krahasuar me vitin 2020, që ishte edhe viti më i vështirë i pandemisë. Vitin e kaluar janë realizuar 119,2 miliardë denarë ose 15,6 miliardë më shumë se në vitin 2021, që paraqet pothuajse gjysmën e të hyrave të përgjithshme buxhetore të shtetit. Në fillim të vitit 2022, miratuar Strategjinë e re për zhvillimin e Drejtorisë së Doganave për periudhën 2022-2024 dhe Planin e Veprimit për zbatimin e saj, ku përcaktuar prioritetet tona strategjike, projektet dhe aktivitetet, në të cilat kemi punuar me përkushtim gjatë gjithë kohës. Procesi i integritimit evropian është në krye të agjendës sonë, përmes harmonizimit të legjislacionit dhe aplikimit të standardeve evropiane dhe praktikave më të mira në operim. Me fillimin e negociatave, Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut i caktoi institucionit tonë rolin e menaxhimit të Kapitullit 29: Bashkimi Doganor, pjesë e Klasterit 3 "Konkurrueshmëria dhe Rritja Gjithëpërfshirëse" e kornizës negociuese. Përveç këtij kapitulli, Drejtoria e Doganave me ekspertët e saj merr pjesë aktive në 12 kapituj të tjerë, me kontribut të rëndësishëm në çështjet nga juridiksioni i Doganës. Ne kemi krijuar ekipet negociuese dhe pas përfundimit të takimeve të shqyrtimit shpjegues në tetor 2022, kemi filluar përgatitjet për të paraqitur progresin dhe pajtueshmërinë në takimet e ardhshme dypalëshe. Vazhduam me përkushtim të plotë në digjitalizimin e punëve doganore, që është prioritet i rëndësishëm i Drejtorisë së Doganave, por edhe i Qeverisë së RMV-së, në mënyrë që të ofrojmë shërbime sa më efikase për qytetarët dhe komunitetin e biznesit, shkëmbimin më efektiv ndërmjet institucioneve, kontrollet dhe reduktimi i ekonomisë gri.

Digjitalizimi është i përfshirë në të gjitha prioritetet strategjike të Drejtorisë së Doganave, ku pasqyrohet përmes disa projekteve në Planin tonë të Veprimit trevjeçar për zhvillim, për realizimin e të cilit jemi duke punuar në mënyrë aktive.

Zbatimi në kohë dhe efikas i rregulloreve dhe sistemeve evropiane në nivel kombëtar dhe veçanërisht ndërlidhja e drejtpërdrejtë me sistemet e Evropës Qendrore, në vijim të Planit Strategjik Shumëvjeçar të Bashkimit Evropian për krijimin e Doganave elektronike dhe zbatimin e standardeve dhe specifikimeve që dalin nga ajo, dhe vazhdon të jetë imperativ në zhvillimin e Drejtorisë së Doganave, gjatë përfshirjes së çdo risije në funksionim. Është domethënëse për ne si vend, por mbi të gjitha është domethënëse për kompanitë vendase sepse ofron parashikueshmëri, ndikon në përshpejtimin e procedurave dhe njëkohësisht ul kostot dhe është një nxitje e fortë për pjesëmarrjen e tyre në tregjet e BE-së dhe më gjerë. Përfitimet e digjitalizimit dhe lehtësimit të tregtisë që synojnë mbi 11,000 kompani vendase - pjesëmarrëse aktive në procedurat e import-eksportit.

Ne vazhduam përmirësimin e sistemeve të platformës doganore të TI-së që krijuam duke vënë në përdorim Sistemin e përpunimit të deklaratave doganore dhe dokumenteve të akcizës SPDDDA – integruar me sisteme të tjera doganore (NCTS, EXIM, ITE). Përmes kësaj platforme, në një mjedis krejtësisht pa letra, kemi mundur zbatimin e të gjitha procedurave doganore dhe në vitin 2022 kemi përpunuar mbi 1.2 milionë deklarata elektronike për import, eksport dhe transit, si dhe mbi 150 mijë leje, autorizime dhe dokumente akcize. Në të njëjtën kohë, është një sukses i madh që kemi siguruar disponueshmërinë 99.7% të të gjitha shërbimeve që janë pjesë e platformës.

Një risi e rëndësishme e prezantuar në vitin 2022, me të cilën përfunduar plotësisht funksionimin e qetë në procedurat doganore dhe ajo për të cilën jemi veçanërisht krenarë janë shërbimet e reja të vëna në funksion me të ashtuquajturat deklarata doganore të gjelbëra. mijë leje, autorizime dhe dokumente akcize. Në të njëjtën kohë, është një sukses i madh që kemi siguruar disponueshmërinë 99.7% të të gjitha shërbimeve që janë pjesë e platformës.

Një risi e rëndësishme e prezantuar në vitin 2022, me të cilën përfunduar plotësisht funksionimin e qetë në procedurat doganore dhe ajo për të cilën jemi veçanërisht krenarë janë shërbimet e reja të vëna në funksion me të ashtuquajturat deklarata doganore të gjelbëra. Shërbimet që ofron kjo risi u mundësojnë operatorëve ekonomikë, në distancë pa ndërhyrje dhe ndërveprim fizik me nëpunësin doganor, të përfundojnë procedurën në një orë dhe ta lëshojnë mallin në qarkullim të lirë. Përmes këtyre shërbimeve, sot për 80% të importit dhe 98% të deklaratave të dorëzuara të eksportit të përzgjedhura në kanalën e gjelbër - procedura doganore përfundon në një orë. Ky përshejtim i procedurave doganore nënkupton më pak kosto dhe burime për operatorët ekonomikë, gjë që ndikon pozitivisht në konkurrencën e tyre.

Në vitin 2022 kemi intensifikuar bashkëpunimin edhe me vendet e rajonit. Nëpërmjet iniciativave si CEFTA dhe Open Balkans, më shumë aktivitete po zbatohen dhe të gjitha synojnë kryesisht lehtësimin e tregtisë ndërkufitare dhe integrimin më të shpejtë ekonomik të rajonit në Bashkimin Evropian.

Korridoret e gjelbra për qarkullimin e mallrave të ndjeshme, të zbatuara gjatë pandemisë, po funksionojnë me sukses dhe pa probleme me vendet e CEFTA-s, përmes pikave kufitare Tabanocë, Bllacë dhe Qafasan. Në këto pika kufitare ofrohet trajtim prioritar për mallrat nga një listë e para-harmonizuar ndërmjet vendeve të CEFTA-s, me shkëmbimin e njoftimit para mbërritjes së dërgesës përmes sistemit SEED. Përvojat pozitive nga aplikimi i Korridoreve të Gjelbërta sollën aktivitete në rajon për zgjerimin e tyre drejt vendeve fqinje anëtare të Bashkimit Evropian. Në korrik 2022, ne nënshkruam një Memorandum Mirëkuptimi për Shkëmbimin Elektronik të të Dhënave, duke vendosur aplikimin e këtyre korridoreve për mallrat që dalin në Greqi. Vendet e tjera të rajonit po ndjekin shembullin tonë.

Vitin e kaluar kemi përfunduar procesin e njohjes reciproke të statusit të Operatorit të Autorizuar Ekonomik (OAE) me Serbinë dhe Shqipërinë, duke i dhënë 26 kompanive vendase që zotërojnë këtë certifikatë me shtrirje të përfitimeve edhe në këto vende. Përmes iniciativës së Open Balkans, që përfshin vendin tonë, Serbinë dhe Shqipërinë, aktivitetet aktuale u përshejtuan ndjeshëm dhe u nisën edhe të reja.

Në qershor të vitit 2022, koncepti One Stop Shop u implementua plotësisht në pikën kufitare Tabanoc - Preshevë, duke bërë të mundur kryerjen e formaliteteve kufitare me një ndalesë të vetme. Gjithashtu, për të përshejtuar qarkullimin e mallrave dhe udhëtarëve, në hyrje të vendit kemi mundësuar funksionimin pa probleme të 10 korsive, nga të cilat 2 për kamionë, një për autobusë dhe 7 për automjete pasagjerësh, si dhe për kamionët kemi vendosur një korsi të shpejtë për kamionë bosh dhe kamionë që transportojnë mallra me një dokument transit evropian NCTS. Po punohet intensivisht për vendosjen e të njëjtit koncept me Shqipërinë në pikën kufitare të Qafasanit. Lufta kundër krimit të organizuar dhe parandalimi i tentativave për tregti të paligjshme ishin prioriteti ynë kryesor, i cili do të mbetet në fokus të Drejtorisë së Doganave edhe në të ardhmen, dhe mbrojtja e sigurisë së qytetarëve tanë mbetet imperativ në punën tonë. Në këtë drejtim, gjatë vitit 2022 regjistruam 114 raste të konfiskimeve, që është dyfishim i rasteve krahasuar me dy vitet e mëparshme. Vitin e kaluar 2022 janë sekuestruar mbi 8 ton drogë dhe substanca psikotrope, si dhe valutë, ar dhe mallra akcize me vlerë mbi 2 milionë euro.

Dhe ne nuk ndalemi me kaq. Para nesh janë projekte të reja për zhvillimin e sistemeve doganore, zbatimi i të cilave do të fillojë këtë vit dhe janë pjesë e planit strategjik shumëvjeçar për vënien në përdorim të doganave elektronike të Bashkimit Evropian. Ato janë të detyrueshme për aplikimin e vendeve të Bashkimit Evropian, dhe janë kusht për anëtarësim në BE. Në këtë drejtim, në vitin 2023 do të fillojmë zhvillimin dhe zbatimin e katër sistemeve të reja doganore, përkatësisht: Sistemi i ri i tranzitit - NCTS 5, Sistemi i ri Kombëtar One-Stop-Shop (NSW), Sistemi për Regjistrimin Elektronik të Operatorëve Ekonomikë EORI2, si dhe një sistem të ri për menaxhimin e kontrolleve dhe hetimeve. Gjithashtu është planifikuar zbatimi i një magazine qendrore të të dhënave, e cila do të integrojë bazat e të dhënave doganore dhe do të mundësojë aplikimin e mjeteve të avancuara për analiza parashikuese dhe mjeteve të bazuara në inteligjencën artificiale, të cilat kontribuojnë ndjeshëm në zbulimin dhe trajtimin efektiv të rreziqeve dhe kërcënimeve në doganë. Në vitin 2023, ne gjithashtu do të fillojmë të prezantojmë një koncept të ri të ashtuquajtur kufijtë e mençur. Në kuadër të këtij koncepti, ne do të instalojmë pajisje të reja të bazuara në

teknologji moderne në pikat kufitare dhe terminalët, të cilat do të mund të komunikojnë me njëra-tjetrën dhe të integrohen me infrastrukturën dhe sistemet aktuale të TIK-ut. Kjo pajisje përfshin një sistem të ri mbikqyrjeje me video dhe njohjen e targave të automjeteve (CCTV dhe ANPR), të integruar me lexues kodesh dokumentesh, rampa dhe peshore të reja të automatizuara. Zbatimi i plotë i këtij koncepti të ri të punës, në të cilin shumica e proceseve do të zhvillohen automatikisht, do të kontribuojë në uljen e nevojës për faktorë njerëzor në pikat kufitare dhe terminale, do të përshpejtojë rrjedhën, do të ndikojë në kontrolle më efikase, por edhe do të zvogëlojë ekonominë gri dhe korrupsionin. Fondet për këto projekte të reja janë siguruar kryesisht nga programet IPA përmes fondeve IPA të BE-së, një kredi nga Banka Botërore, donatorë të tjerë të huaj, si dhe nga Buxheti i Shtetit.

Jemi duke punuar edhe në projekte për rindërtimin e pikave kufitare Qafasan dhe Deve Bair, të cilat janë duke u realizuar me mbështetjen e Bankës Botërore, si dhe në rindërtimin e pikës kufitare Dellçevë, për të cilën janë siguruar mjete përmes programit kombëtar të IPA-s. Po ashtu janë në vazhdim projekte për ndërtimin e pikës së re kufitare Markova Noga me Greqinë dhe pikës së re kufitare Klepalo me Bullgarinë, të cilat po realizohen edhe nëpërmjet fondeve të BE-së. Në vijim të motos së sivjetme të Organizatës Botërore të Doganave “Të ushqejmë brezin e ardhshëm: promovimi i kulturës së ndarjes së njohurive dhe krenarisë profesionale në dogana”, prioriteti ynë këtë vit do të jetë përvetësimi i njohurive të reja dhe trajnimi i doganierëve, të cilët do të synojnë të forcojnë profesionalizmin, efikasitetin dhe integritetin e tyre në punën e tyre.

Në vijim të motos së sivjetme të Organizatës Botërore të Doganave “Përkujdesi për brezin e ardhshëm: promovimi i kulturës së ndarjes së njohurive dhe krenarisë profesionale në dogana”, prioriteti ynë këtë vit do të jetë përvetësimi i njohurive të reja dhe trajnimi i nëpunësve doganor, të cilët do të synojnë të forcojnë profesionalizmin, efikasitetin dhe integritetin e tyre në punën e tyre.

Ne do të vazhdojmë të kultivojmë bashkëpunimin me partnerët tanë nga komuniteti i biznesit, agjenci të tjera qeveritare dhe organizata ndërkombëtare, duke ecur me vendosmëri në realizimin e misionit tonë për të qenë lider në rajon, duke ndjekur rrugën e anëtarësimit në Bashkimin Evropian.

Falemniderit

m-r Slavica Kutirov

Drejtor

ZHVILLIMI STRATEGJIK DHE MODERNIZIMI

Drejtoria e Doganave në fillim të vitit 2022 miratoi Strategjinë e re për zhvillimin e Drejtorisë së Doganave të Republikës së Maqedonisë së Veriut për periudhën 2022-2024 dhe Planin e veprim-it për realizimin e saj, në të cilin i përcaktoi prioritetet strategjike, synimet dhe aktivitete për zhvillimin dhe avancimin e institucionit, për të cilat është punuar në mënyrë aktive gjatë vitit.

PRIORITETET STRATEGJIKE TË DREJTORISË SË DOGANAVE

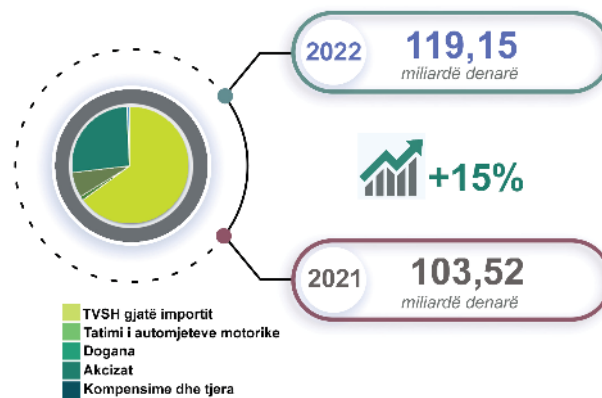
PRIORITETI 1 MBLEDHJA E TË HYRAVE DHE MBROJTJA E INTERESAVE FINANCIARE

Një nga prioritetet kryesore të Drejtorisë së Doganave është sigurimi i mbledhjes efektive të të hyrave në Buxhetin e RMV-së, të cilat realizohen gjatë zbatimit të procedurave doganore dhe të akcizës bazuar në mbledhjen e TVSH-së në import, akciza, doganë dhe të tjera.

Drejtoria e Doganave në vitin 2022 ka realizuar gjithsej të hyra në vlerë prej 119,15 miliardë denarë, që paraqet 48% nga gjithsej të hyrat e mbledhura në Buxhetin e RMV-së dhe 83% nga gjithsej të hyrat tatimore të realizuara në vend.

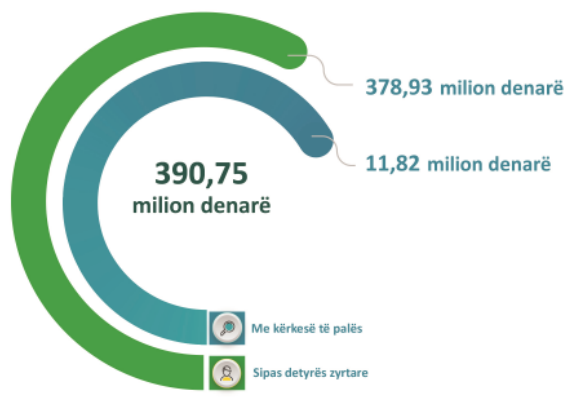
Krahasuar me vitin 2021 janë mbledhur 15,64 miliardë denarë më shumë, që paraqet rritje prej 15% të të hyrave të mbledhura.

TË HYRA TË MBLEDHURA NË VITIN 2022

Drejtoria e Doganave në vitin 2022 ka inkasuar gjithsej 390,75 milionë denarë në bazë të 1.353 vendimeve për mbledhje shtesë, pas kërkesave të parashtruara për kryerjen e detyrës zyrtare dhe me kërkesë të palës.

TË HYRA TË MBLEDHURA GJATË VITIT 2022 NGA VENDIMET PËR MBLEDHJE SHITESË

PRIORITETI 2 – LEHTËSIMI I TREGTISË

Drejtoria e Doganave është partner në sigurimin e një mjedisi konkurrues për biznesin dhe tregtinë e Maqedonisë. Në vitin 2022 u zbatuan disa aktivitete që synonin lehtësimin e mëtejshëm të tregtisë. Harmonizimi i legjislacionit kombëtar doganor dhe akcizave me legjislacionin dhe praktikat më të mira të Bashkimit Evropian janë baza e zhvillimit dhe progresit të Drejtorisë së Doganave. Digjitalizimi i procedurave doganore dhe akcizave dhe ofrimi i funksionimit krejtësisht pa letra lehtëson dhe përshejton fluksin ligjor ndërkufitar të mallrave dhe siguron procedura transparente dhe të parashikueshme për kompanitë vendase. Bashkëpunimi rajonal dhe harmonizimi i procedurave ndërmjet vendeve të rajonit është një shtysë shtesë në këtë drejtim.

PROCESI I INTEGRIMIT EVROPIAN

Pas vendimit të Këshillit Evropian dhe fillimit të negociatave të anëtarësimit në qershor 2019, në shtator 2019, u mbajt në Bruksel takimi i parë shpjegues për Kapitullin 29 – Bashkimi Doganor. Në shtator 2022 ka vazhduar procesi i negociatave për anëtarësim në Bashkimin Evropian. Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut ka formuar strukturën organizative, së bashku me ekipet për përgatitjen e pozitave negociuese për anëtarësimin e Republikës së Maqedonisë së Veriut në Bashkimin Evropian. Drejtoria e Doganave është caktuar si mbajtëse e Kapitullit 29 – Bashkimi Doganor, pjesë e Klasterit 3 “Konkurueshmëria dhe Rritja Gjithëpërfshirëse” e kornizës së negociatave, si dhe merr pjesë në 12 kapituj të tjerë nga të gjashtë grupet e negociatave të para-anëtarësimit, ku ekspertët tanë kontribuojnë në fushat nën juridiksionin e Doganës.

Takimi i dytë shpjegues për Kapitullin 29 - Bashkimi doganor u mbajt në tetor 2022 në Bruksel, me të cilin përfundoi faza e parë e prezantimit të legjislacionit të Bashkimit Evropian në fushën e operacioneve doganore për Republikën e Maqedonisë së Veriut, nga ana e Komisioni Evropian, në përgatitje për shqyrtimin dypalësh, i cili për Kapitullin 29 - Bashkimi Doganor është planifikuar për në qershor 2023.

Në Raportin për progresin e Republikës së Maqedonisë së Veriut të publikuar nga Komisioni Evropian në tetor 2022, theksohet se është arritur një nivel i mirë i gatishmërisë në fushën 29 - Bashkimit Doganor. Është arritur njëfarë progresi në konsolidimin, aplikimin dhe përmirësimin e vazhdueshëm të sistemeve të TIK-ut doganor. Promovohet më tej koncepti i Operatorit të Autorizuar Ekonomik (OAE). Drejtoria e Doganave aplikon një mjedis krejtësisht pa letra për përpunimin e deklaratave doganore dhe dokumenteve të akcizës.

Legjislacioni doganor

Në fushën e harmonizimit të legjislacionit kombëtar doganor me legjislacionin dhe praktikën më të mira të Bashkimit Evropian, si dhe për zbatimin e masave për rigjallërimin dhe mbështetjen e ekonomisë në kushtet e përballjes me pandeminë dhe krizën energjetike. Drejtoria e Doganave në vitin 2022 ka filluar përgatitjen e Ligjit të ri doganor, i cili do të harmonizohet me Ligjin doganor të Bashkimit Evropian dhe është në proces ndryshimi i Ligjit për kryerjen e përfaqësimit në procedurat doganore.

Në mars të vitit 2022 është miratuar ndryshimi i Ligjit për tarifën doganore, me të cilin janë ulur tarifatat doganore për 171 kode tarifore, si dhe është vendosur trajtimi tarifor preferencial për mallrat e mbuluara me 86 kode tarifore. Me miratimin e këtyre ndryshimeve në tarifën doganore, është bërë harmonizimi i mëtejshëm i tarifave doganore në nivel kombëtar me ato të aplikuara në shtetet anëtare të Bashkimit Evropian. Njëkohësisht me këtë u zbatua grupi i pestë i masave të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut për rivitalizimin e ekonomisë në kushtet e COVID 19. Ndryshimet kanë të bëjnë me mallrat prioritare që përdoren si lëndë e parë dhe repromateriale në industrinë përpunuese, e cila ndihmoi drejtpërdrejt industrinë e automobilave dhe të përpunimit të metaleve.

Në fund të vitit 2022 është marrë Vendimi për harmonizimin dhe ndryshimin e Tarifës Doganore për vitin 2023 (Gazeta Zyrtare nr. 278/2022), sipas Nomenklaturës së Kombinuar të miratuar nga Komisioni Evropian. Me ndryshimet, shtohen 48 kode të reja tarifore, si ndarje të nënnumrave tariforë të Sistemit të Harmonizuar dhe për shkak të uljes së vëllimit të tregtisë, janë fshirë 23 kode tarifore. Ky vendim është në përputhje me Marrëveshjen e Stabilizimit Asociimit ndërmjet Republikës së Maqedonisë dhe Komuniteteve Evropiane.

Amendments to the following sub-legal acts were adopted:

Janë bërë ndryshime në aktet nënligjore të mëposhtme:

- Ndryshimet në Dekretin për ndryshimin dhe plotësimin e Dekretit për klasifikimin e mallrave të caktuara në Nomenklaturën e Kombinuar në përputhje me rregulloret e Komisionit Evropian (Gazeta Zyrtare Nr. 78/2022, 188/2022, 21/2022)

Në Gazetën Zyrtare nr. 260/2022 janë publikuar:

- Lista e produkteve me origjinë nga Komuniteti për import në Republikën e Maqedonisë së Veriut me normë zero doganore brenda kuotave dhe koncesioneve të kuotave në vitin 2023

- Lista e mallrave në kuota doganore me origjinë nga Republika e Turqisë që importohen në Republikën e Maqedonisë së Veriut me tarifë zero brenda kuotave në vitin 2023

- Lista e mallrave në kuota doganore me origjinë nga Ukraina që importohen në Republikën e Maqedonisë së Veriut me normë zero doganore brenda kuotave në vitin 2023

- Lista e koncesioneve tarifore për produktet bujqësore me origjinë nga Norvegjia me tarifë zero brenda kuotave në 2023

- Lista e koncesioneve tarifore të dhëna nga Republika e Maqedonisë së Veriut e Konfederatës Zvicerane me tarifë zero brenda kuotave në vitin 2023

- Lista e produkteve bujqësore me origjinë nga Mbretëria e Bashkuar për import në Republikën e Maqedonisë së Veriut në vitin 2023 (normë doganore zero brenda kuotave, koncesione brenda kuotave). Kuotat e Mbretërisë së Bashkuar janë për të njëjtat mallra si BE-ja, vetëm me sasi të ndryshme.

Janë sjellë 6 akte të reja të brendshme dhe 10 ndryshime në akte të brendshme janë miratuar në bazë të rregullores doganore dhe janë marrë kompetencat për procedurat doganore që dalin nga ligjet e tjera:

- Ndryshimi i Udhëzimit për vendosjen e mjeteve motorike ATV me katër rrota (për të gjitha terrenet) sipas tarifës doganore.
 - Ndryshimi i Direktivës për vendosjen e kompjuterëve dhe programeve kompjuterike sipas tarifës doganore.
 - Ndryshimi i Procedurës për Lëshimin e Autorizimit dhe Licencës për Përfaqësim në Procedurat Doganore dhe Legjitimimin e Përfaqësuesit të Licencuar, për pajtueshmëri me funksionalitetet e reja në SPDDDA.
 - Ndryshimi i Doracakut për Operatorin e Autorizuar Ekonomik.
 - Ndryshimi i Udhëzimit për Importet për Përpunim.
 - Ndryshimi i Udhëzimeve të Përpunimit të Eksportit.
 - Udhëzim për trajtimin e mallrave që hyjnë dhe dalin nga territori doganor në gjendje të pandryshuar.
 - Ndryshimi i Udhëzimit të Deponimit Doganor.
 - Udhëzim për importimin e përkohshëm.
 - Udhëzim përdorimi për plotësimin e një deklarate me gojë për import dhe riekспортim të përkohshëm të mjeteve të transportit.
 - Ndryshimi i Udhëzimit për zbatimin e procedurës së eksportit me aplikimin e SPDDDA-së.
 - Ndryshimi i Udhëzimit për zbatimin e procedurës së zhdoganimit të importit.
 - Udhëzim përdorimi për bashkangjtitjen e dokumenteve dhe dorëzimin e një deklarate importi/eksporti.
 - Udhëzim për realizimin e përfitimeve për mbajtësit e autorizimit të Operatorit të Autorizuar Ekonomik (OEO).

Legjislacioni i akcizave

Janë duke u bërë ndryshime në Ligjin e Akcizave, përmes të cilave planifikohet të vendoset kontrolli i lëvizjes së lëndëve të para të duhanit përmes një sistemi autorizimesh dhe garancish për të siguruar çdo borxh akcize që mund të lindë. Me përfshirjen e dispozitave për përdorimin e alkoolit pjesërisht të denaturuar, planifikohet vendosja e kontrollit shtesë dhe kufizimi i përdorimit të alkoolit të pastër, për të parandaluar abuzimin e tij dhe për të shmangur pagesën e akcizës. Në lidhje me procedurat e akcizës, në pjesën e masave intervenuese për ballimin e krizës energjetike, në mars të vitit 2022 janë bërë ndryshime dhe plotësime në Ligjin për Akcizat, me të cilin është ulur akciza për produkte të caktuara të akcizës, në përputhje me Vendimin për përcaktimin e llojit të burimeve të energjisë, si dhe mënyra e përlllogaritjes së akcizës nga data 12 mars 2022 deri më 31 maj 2022.

Në bazë të rregullores së akcizës janë miratuar 2 ndryshime në aktet e brendshme:

- Ndryshimi i Udhëzimit për shpërndarjen e duhanit dhe mallrave të duhanit
- Ndryshimi i Direktivës për përcaktimin e zyrave doganore për zhdoganimin e importit të produkteve të naftës

Sektori i Akcizave po kryen aktivitete intensive për regjistrimin e tregtarëve me gaz naftë dhe lëndë djegëse të markuara (shitësit me shumicë dhe pakicë që janë jashtë sistemit), me qëllim forcimin e kontrollit mbi shitjet e tyre dhe parandalimin e abuzimeve.

Në kuadër të projektit Twinning për përmirësimin e mbledhjes së të hyrave dhe politikës tatimore dhe doganore (Improving Revenue Collection and Tax and Customs Policy), në vitin 2022 janë mbajtur 15 mbledhje pune në të cilat kanë marrë pjesë gjithsej 117 nëpunës doganor nga disa njësi organizative. Këto mbledhje pune u realizuan në bashkëpunim me ekspertë nga administratat doganore të Kroacisë dhe Austrisë dhe kishin për qëllim mbështetjen dhe transferimin e njohurive dhe përvojave në përgatitjen dhe zbatimin e legjislacionit dhe zbatimin e tij në praktikë në shtetet anëtare të Bashkimit Evropian.

Në kuadër të aktiviteteve të projektit Twinning, përfaqësues nga Drejtoria e Doganave realizuan dy vizita studimore në Drejtorinë doganore të Republikës së Kroacisë. Mbledhjet e punës në kuadër të këtyre vizitave studimore u realizuan përmes diskutimit aktiv dhe shkëmbimit të përvojave në tema të ndryshme: procesi i biznesit për tregtinë elektronike, monitorimi i produkteve të duhanit, zbatimi i standardeve të sigurisë për sistemet e informacionit, aktet ligjore dhe procedurat për kontrollin doganor dhe kontrolli i akcizës, taksimi i komponentit CO2 të mjeteve motorike sipas standardeve të harmonizuara globale për përcaktimin e nivelit të ndotësve, menaxhimi i financave publike (llogaria A dhe B), sigurimi i borxhit doganor e të tjera.

Më 2 qershor në Shkup u mbajt një manifestim ku u prezantuan përfitimet dhe rezultatet e arritura nga projekti, në të cilin ambasadorja e Republikës së Kroacisë-Nives Tiganj dhe ambasadori i Republikës së Austrisë-Georg Vucsas, si dhe shefi i Departamentit të Bashkëpunimit në Delegacionin e Bashkimit Evropian-Steffen Hudolin. Projekti ka përfunduar në fund të vitit 2022, për shkak të ndryshimeve të statusit pranë organit të autorizuar për zbatim.

DIGITALIZIMI I PROCEDURAVE DOGANORE DHE TË AKCIZAVE

Transformimi digjital i operimit është një nga fokuset kryesore të Drejtorisë së Doganave, prandaj në kuadër të katër prioriteteve strategjike, sipas planit të veprimit të Drejtorisë së Doganave janë duke u realizuar disa projekte. Për të lehtësuar më tej procedurat doganore dhe të akcizës, po zbatohen projekte për zhvillimin dhe zbatimin e sistemeve të reja të informacionit që do të mundësojnë ndërveprimin me sistemet e BE-së, pjesë e planit strategjik shumëvjeçar të BE-së për zbatimin e programit eDogana - MASP - C . Sistemet doganore tashmë të krijuara po përmirësohen, duke ofruar shërbime elektronike shtesë për lehtësimin e operacioneve doganore, të destinuara për operatorët ekonomikë, si dhe ndërveprueshmërinë me sistemet e institucioneve të tjera që janë pjesë e domenit të qeverisë kombëtare.

Rishtë në fushën e digjitalizimit të procedurave doganore dhe të akcizës zbatohen duke aplikuar një metodologji të menaxhimit të projektit, e cila përfshin një strukturë të krijuar projekti, grupe pune dhe komitete menaxhuese për punën dhe monitorimin e progresit. Gjatë realizimit të projekteve kryhen konsultime të vazhdueshme me komunitetin e biznesit, zakonisht përmes Trupit Këshillëdhënës të Drejtorisë së Doganave.

In 2022, preparation for realization of the New Computerized Transit System (NCTS 5) Project implementation started. This system should meet the requirements and standards of the EU Common Transit Convention. Its implementation will start in the second quarter of 2023 and is planned to be completed in 2024 with funds provided by the Budget of the Republic of North Macedonia.

Implementation of a new National Single Window system is in progress. The Blueprint has been prepared and a consulting company has been selected to support the project activities. It is expected to be completed in 2025. The funds for this project were provided through a loan from the World Bank

Planning for implementation of Economic Operators Registration and Identification System (EORI) and Unified User Management and Digital Signature System (UUM&DS), which should be harmonized at national level³ with the standards defined in the Multi-Annual Strategic Plan of the EU for the implementation⁴ of the eCustoms program - MASP - C. The funds for realization are planned from the EU IPA funds.

In 2022, the Customs Administration worked on improving of the Customs Declarations and Excise Processing System - CDEPS by upgrading the Import System, the Export System, the Excise System, the Accounting and Revenue System (ARS), the Guarantee Management System (GMS) and the Management of Economic Operators System - MEOS, as well as the development and implementation of new interoperability services with other institutions.

In 2022, the Customs Administration also worked on improving the Integrated Tariff Environment - ITE system, by enabling the electronic submission of Binding Tariff Information requests by economic operators. This new functionality will be launched in 2023.

¹ Multi-Annual Strategic Plan for electronic Customs

² New Computerised Transit System

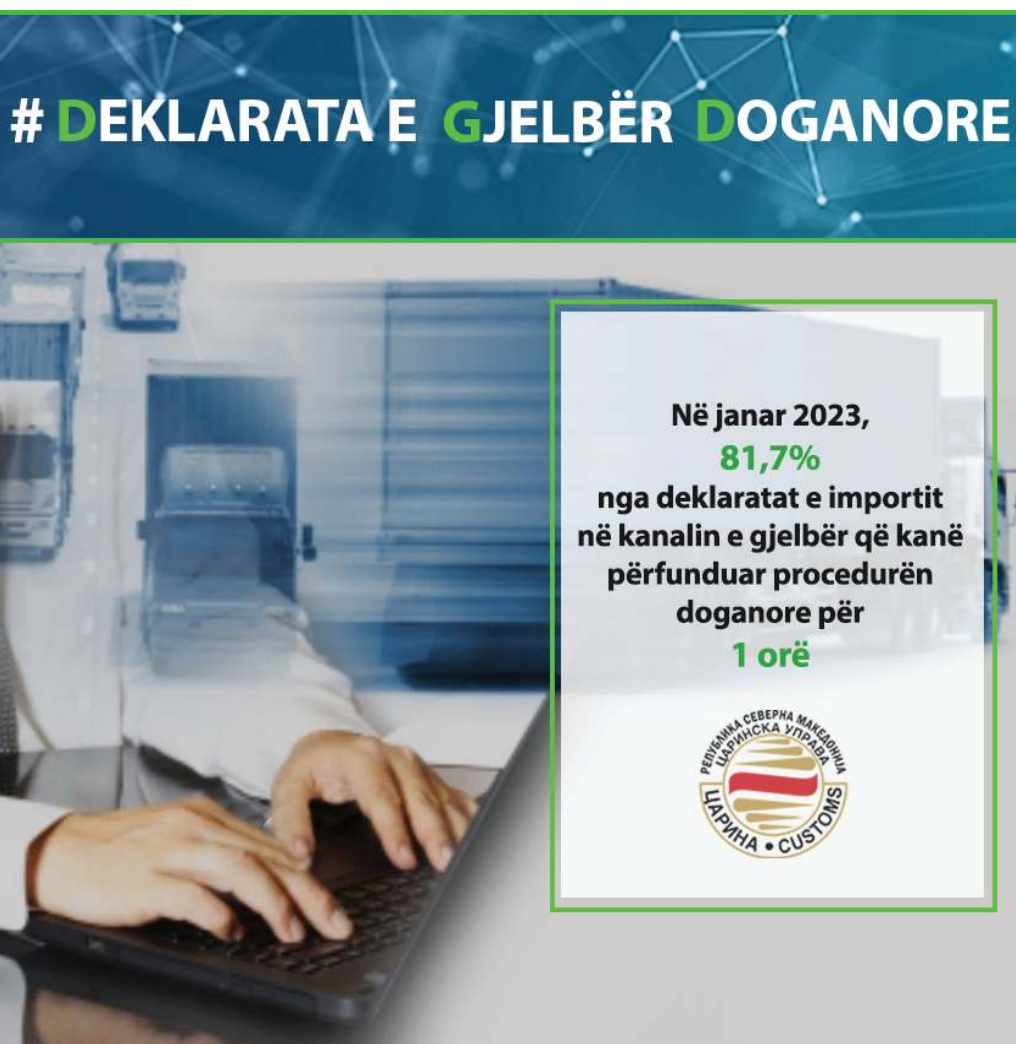
³ Economic Operators Registration and Identification number

⁴ Unified User Management and Digital Signatures

Deklarata e Gjelhër Doganore

Në nëntor 2022, përmes një përditësimi të sistemit SPDDDA, u prezantua e ashtuquajtura Deklarata e Gjelhër Doganore. Me këtë risi, operatorëve ekonomikë u mundësohet një ambient i plotë pa letra gjatë zbatimit të procedurës së import-eksportit dhe përfundimi automatik i tij në 1 orë. Ky funksion mundësohet për të gjitha deklaratat doganore të dorëzuara të plotësuara dhe të vërtetuara në mënyrë korrekte nga sistemi, që janë përzgjedhur në kanalin e gjelhër, pra nuk i nënshtrohen kontrollit, për të cilat janë bashkangjitur në mënyrë elektronike të gjitha dokumentet e nevojshme dhe për të cilat janë paguar detyrimet doganore ose janë siguruar me garanci .

Nga analizat rezulton se në dhjetor 2022, 79,8% e këtyre deklaratave kanë përfunduar procedurën në më pak se 1 orë, ndërsa për janar dhe shkurt 2023 kjo përqindje ka shënuar rritje.

DEKLARATA E GJELBËR DOGANORE

**Në janar 2023,
81,7%
nga deklaratat e importit
në kanalin e gjelhër që kanë
përfunduar procedurën
doganore për
1 orë**

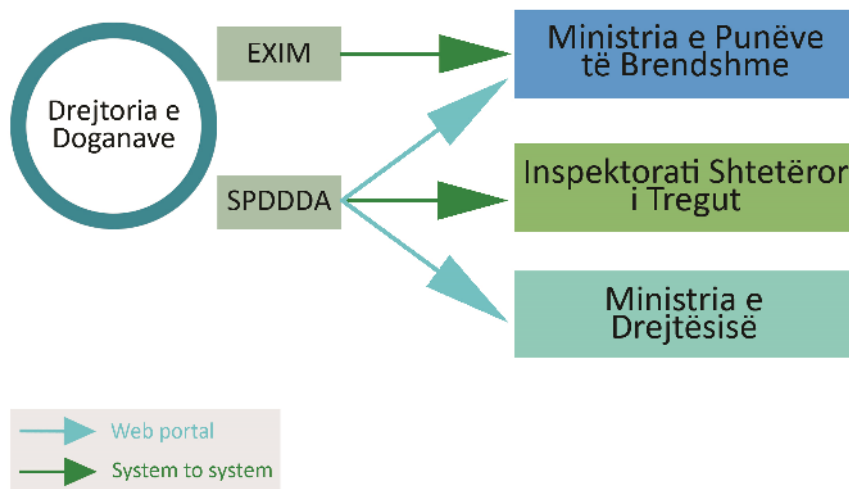

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
ЦЛАНИЧСКА УПРАВА
ЦЛАНИЧКА • CUSTOMS

Ndërveprueshmëria

Me qëllim të përmirësimit të shkëmbimit ndërinstitucional të të dhënave, Drejtoria e Doganave, si pjesë e SPDDDA-së, ka zhvilluar një shërbim për shkarkimin e të dhënave nga deklaratat doganore të importit dhe eksportit në dispozicion të institucioneve të tjera qeveritare. Me këtë shërbim, përmes Sistemit të Interoperabilitetit, Ministria e Punëve të Brendshme, Inspektorati Shtetëror i Tregut dhe Ministria e Drejtësisë mund të shkarkojnë të dhëna nga Drejtoria e Doganave.

NDËRVEPRUESHMËRIA – SHËRBIMET PËR SHKËMBIMIN E TË DHËNAVE TË DREJTORISË SË DOGANAVE ME INSTITUCIONET TJERA

Më 10 mars, në ambientet e Qeverisë u nënshkruan marrëveshjet e ndërveprimit ndërmjet Ministrisë së Drejtësisë dhe grupit të institucioneve: Ministria e Punëve të Brendshme, Drejtoria e Doganave, Prokuroria Publike, Komisioni Shtetëror për Parandalimin e Korrupsionit, Agjencia e Aviacionit Civil M -NAV, Drejtoria e Policisë Financiare, Drejtoria e Inteligjencës Financiare, Regjistri Qendror dhe Komisioni Shtetëror i Zgjedhjeve

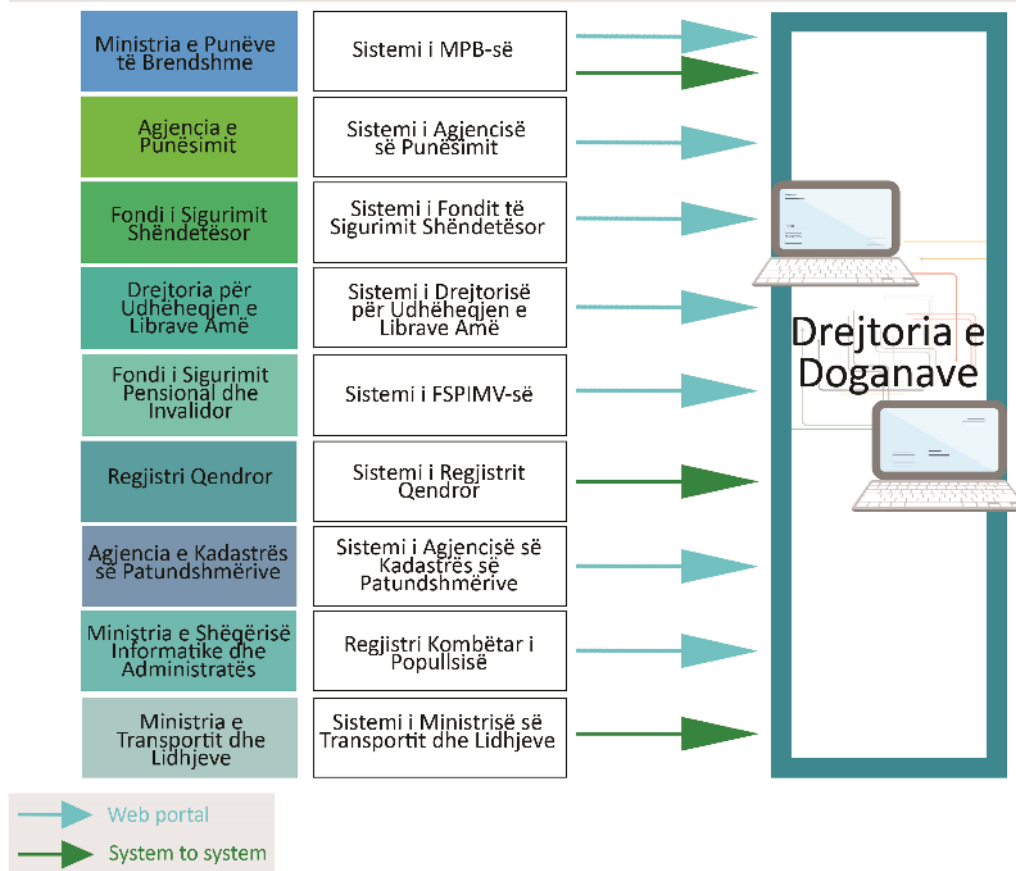

Me qëllim të zbatimit më efikas të kompetencave dhe kontrolleve më efektive, Drejtoria e Doganave përmes Sistemit të Interoperabilitetit shfrytëzon shërbimet e zhvilluara si pjesë e sistemeve të institucioneve të tjera shtetërore, përmes të cilave shkarkon të dhënat në sistemet doganore ose drejtpërsëdrejti akseson në to përmes portalit të Sistemi i Ndërveprueshmërisë.

h

Në nëntor të vitit 2022, përmes përditësimit të Sistemit me një ndalesë për lejet e importit, eksportit dhe transitit të mallrave - EXIM, u zhvillua shërbimi i ri, me të cilin, përmes Sistemit të Ndërveprueshmërisë, u mundësohet nëpunësve doganor në pikat kufitare të kontrollojnë licencat për transportin e udhëtarëve të lëshuara nga Ministria e Transportit dhe Lidhjeve, të cilat u referohen transportuesve dhe mjeteve të përdorura në transportin ndërkufitar të udhëtarëve.

NDËRVEPRUESHMËRIA – SHËRBIME PËR SHKËMBIMIN E TË DHËNAVE NGA INSTITUCIONET TJERA NË DREJTORINË E DOGANAVE

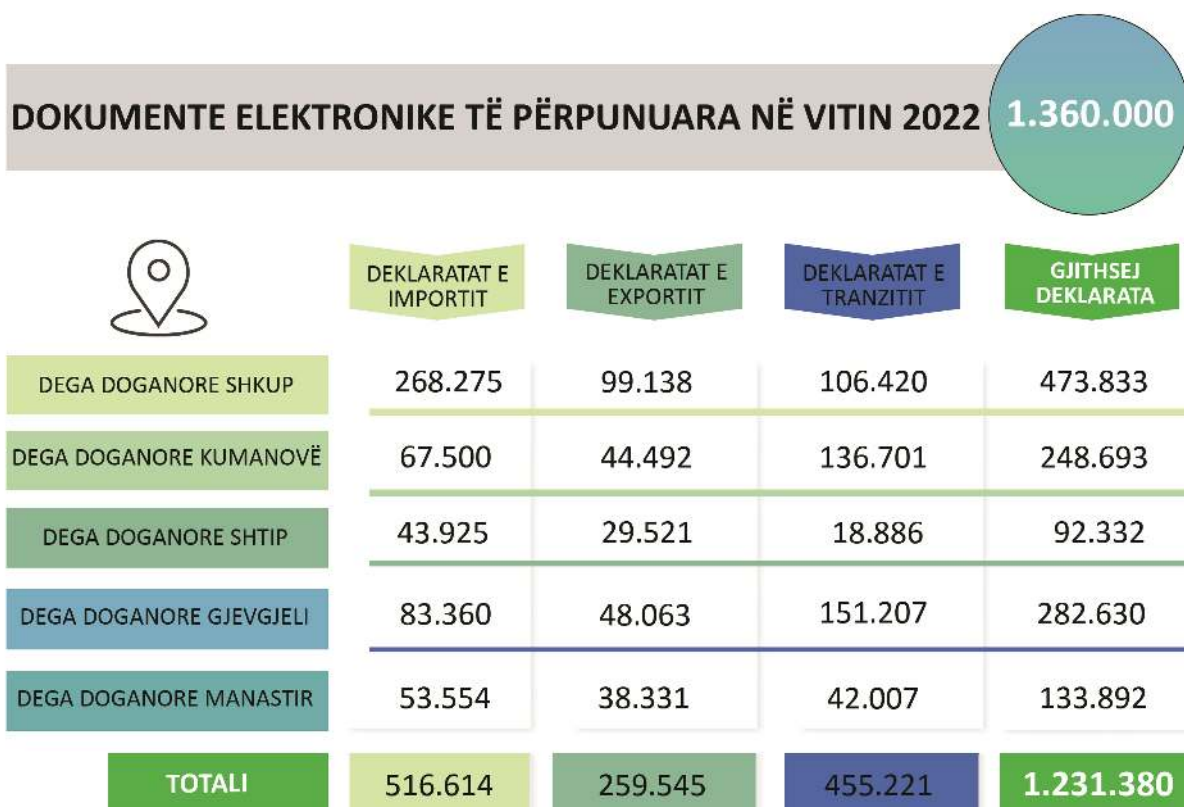

Më 12 nëntor u nënshkruan Marrëveshjet për shkëmbimin e të dhënave ndërmjet Drejtorisë së Doganave, Ministrisë së Transportit dhe Lidhjeve, Ministrisë së Punëve të Brendshme dhe Inspektoratit Shtetëror të Transportit, të cilat mundësonin transparencë dhe kontroll më të madh të transportuesve përmes shkëmbimit të të dhënave për transportin rrugor dhe mallrash të mallrave ndërmjet institucioneve në kohë reale.

Zhvillimi i dy shërbimeve të reja në SPDDDA është duke u zhvilluar, të cilat duhet të përfundojnë brenda qershorit 2023: një shërbim i ri për shkarkimin e deklaratave doganore përmes portalit të Sistemit të Ndërveprueshmërisë, i destinuar për përdorim nga Drejtoria e Policisë Financiare, Drejtoria e të Inteligjencës Financiare dhe Drejtoria e të Hyrave Publike dhe institucionet tjera me qëllim të shkëmbimit sa më efikas me Drejtorinë e Doganave në realizimin e kompetencave të tyre, si dhe shërbim i ri për debitorët i dedikuar për nevojat e Regjistrimit Qendror të RMV-së, i cili do të krijojë shkëmbim elektronik përmes Sistemit të Interoperabilitetit ndërmjet dy institucioneve në lëshimin e Certifikatës për borxhet e operatorëve ekonomikë.

Mjedisi pa letër

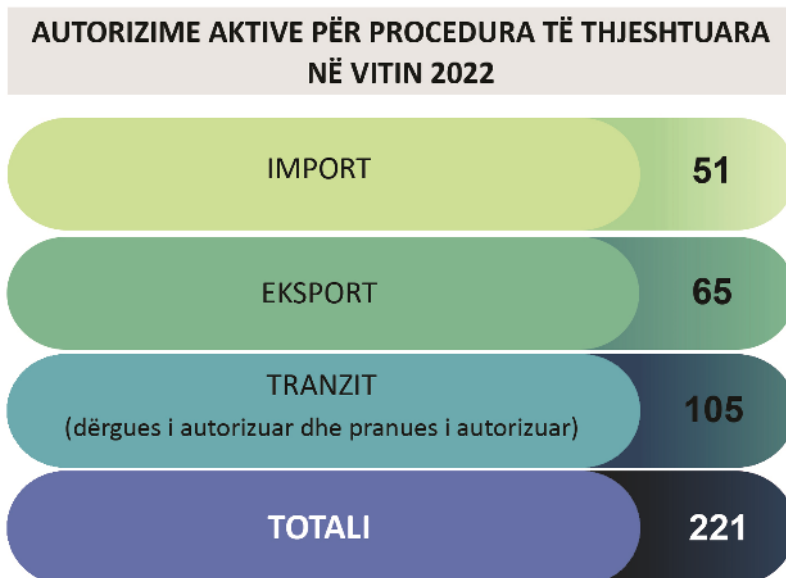

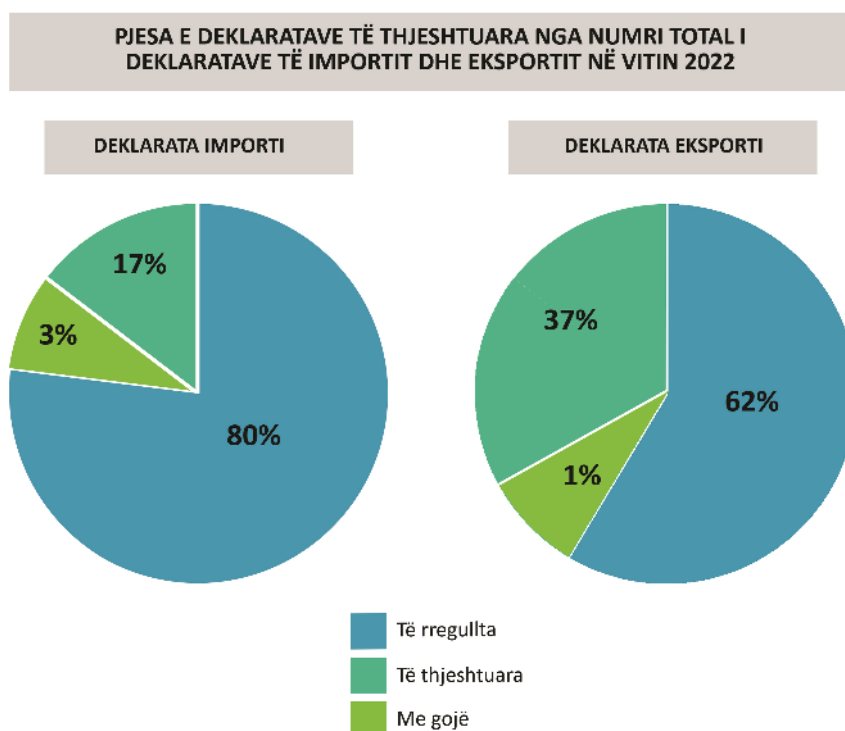
Numri i përgjithshëm i deklaratave të përpunuara në vitin 2022		IMPORT	EKSPORT	TRANZIT	Totali
I. DEGA DOGANORE SHKUP					
MK001000	Dega Doganore Shkup			576	576
MK001010	Shkup 1	67.711	24.200	20.524	112.435
MK001013	Shkup 3	42.937	4.492	12.313	59.742
MK001014	Shkup 3	25.525	4.977	8.602	39.104
MK001015	Shkup 2	53.532	22.679	20.516	96.727
MK001020	Zona e Lirë - Shkup	16.073	10.063	5.080	31.216
MK001025	Posta Shkup	5.082	1.300	28	6.410
MK001050	Aeroporti Shkup - Njësia për Zhdoganimin e Mallrave	35.979	11.340	7.919	55.238
MK001051	Aeroporti Shkup - Njësia për Qarkullimin e Udhëtarëve	78	9	38	125
MK001071	Blacë - Njësia për Qarkullimin e Udhëtarëve	36	18	27.223	27277
MK001075	Блаце - Отсек за стоково царинење	11.429	16.810	80	28.319
MK001080	Tetovë	9.887	3.242	3.521	16.650
MK001091	Jazhincë	6	8	0	14
Totali Dega Doganore SHKUP		268.275	99.138	106.420	473.833
II. DEGA DOGANORE KUMANOVË					
MK002010	Kumanovë	15.800	1.873	3.262	20.935
MK002021	Stacioni Hekurudhor Tabanoc	3.537	3.234	0	6.771
MK002030	Tabanoc Autostradë - Njësia për Qarkullimin e Mallrave	33.869	35.680	13.161	82.710
MK002031	Tabanoc Autostradë - Njësia për Qarkullimin e Udhëtarëve	1.184	53	92.537	93.774
MK002041	Pelince	1.121	1	0	1.122
MK002050	Deve Bair - Njësia për Zhdoganimin e Mallrave	11.400	3.629	2.085	17.114
MK002051	Deve Bair - Njësia për Qarkullimin e Udhëtarëve	310	22	25.656	25988
MK002061	Bellanoc - Stançiq	279	0		279
Totali Dega Doganore KUMANOVË		67.500	44.492	136.701	248.693
III. DEGA DOGANORE SHTIP					
MK003010	Shtip	26.749	21.179	10.008	57.936
MK003030	Dellçevë - Njësia për Zhdoganimin e Mallrave	7.677	4.500	604	12.781
MK003031	Dellçevë - Njësia për Qarkullimin e Udhëtarëve	457	75	6.699	7231
MK003050	Veles	9.042	3.767	1.575	14.384
Totali Dega Doganore SHTIP		43.925	29.521	18.886	92.332
IV. DEGA DOGANORE GJEVGJELI					
MK004010	Bogorodicë - Njësia për Qarkullimin e Mallrave	236	12	77.925	78173
MK004015	Bogorodicë - Njësia për Qarkullimin e Udhëtarëve	0	5	1	6
MK004020	Gjevgjeli	57.007	23.774	18.345	99.126
MK004021	Stacioni Hekurudhor Gjevgjeli	0	0	4.230	4230
MK004031	Dojran	26	2	26.845	26873
MK004040	Kavadar	13.830	9.990	10.133	33.953
MK004050	Strumicë	6.381	12.069	5.920	24.370
MK004060	Novo Sellë - Njësia për Zhdoganimin e Mallrave	5.837	2.203	1.410	9.450
MK004061	Novë Sellë - Njësia për Qarkullimin e Udhëtarëve	43	8	6.398	6449
Totali Dega Doganore GJEVGJELI		83.360	48.063	151.207	282.630
V. DEGA DOGANORE MANASTIR					
MK005010	Manastir	8.863	5.198	4.028	18.089
MK005020	Mexhitlija - Njësia për Zhdoganimin e Mallrave	4.296	6.874	3.226	14.396
MK005021	Mexhitlija - Njësia për Qarkullimin e Udhëtarëve	61	6	3.097	3164
MK005030	Prilep	6.363	11.299	2.942	20.604
MK005040	Ohër	5.749	4.179	1.542	11.470
MK005042	Aeroporti Ohër	17	731	1	749
MK005051	Shën Naum	0	0	0	0
MK005060	Strugë	7.253	3.552	1.814	12.619
MK005070	Qafasan - Njësia për Zhdoganimin e Mallrave	20.540	6.479	99	27.118
MK005071	Qafasan - Njësia për Qarkullimin e Udhëtarëve	348	10	25.131	25489
MK005081	Stenje	0	0	22	22
MK005091	Bilatë	64	3	105	172
Totali Dega Doganore MANASTIR		53.554	38.331	42.007	133.892
Totali 2022		516.614	259.545	455.221	1.231.380

Procedurat e Thjeshtuara Doganore

Në vitin 2022 gjithsej janë 221 autorizime aktive për procedura të thjeshtuara në import, eksport dhe tranzit.

Me këto autorizime, 17% e numrit total të deklaratave të importit dhe 37% e numrit total të deklaratave të eksportit në vitin 2022 janë përpunuar në një procedurë të thjeshtuar.

MODERNIZIMI I INFRASTRUKTURËS DOGANORE TIK

Procesi i transformimit digjital të funksionimit doganor vijon vazhdimisht me modernizimin e infrastrukturës doganore TIK, e cila synon të sigurojë mirëmbajtjen, mbrojtjen dhe funksionimin e pandërprerë të sistemeve doganore dhe mbështetjen efikase të përdoruesve.

Qasshmëria dhe mbrojtja e sistemeve doganore

Gjatë vitit 2022 është siguruar një qasje e lartë prej 99.7% e shërbimeve nga sistemet doganore, të cilat ofrohen nga operatorët ekonomikë në një mjedis krejtësisht pa letra, 24/7.h

QASSHMËRIA E SISTEMEVE TIK NË VITIT 2022

SISTEMI	NDËRPRERJE		QASSHMËRI
	Numri	Orët	%
SPDDDA	39	25,85	99,71%
SRKT	15	14,78	99,83%
MIT	5	12,25	99,86%
EXIM	2	4,68	99,95%
GJITHSEJ	61	57,56	99,7%

PARAQITJE TË PARASHTRUARA NË SERVICE DESK NË VITIN 2022

Paraqitje për incidente me pajisje hardueri dhe probleme rrjeti	448
Paraqitje për probleme softueri dhe biznesi	9.998
Gjithsej paraqitje	10.446

Krijimi i qendrës së të dhënave në një vend të largët

Në nëntor të vitit 2022, në kuadër të projektit për prokurimin e pajisjeve dhe softuerëve të sistemit për TIK, i realizuar me mjete nga fondet IPA të BE-së, është përmirësuar infrastruktura TIK e qendrës së të dhënave në lokacionin primar në Drejtorinë e Doganave dhe janë instaluar pajisjet dhe konfiguruar në lokacion të largët për rikuperim nga fatkeqësitë (Disaster Recovery Center) në Prilep, i ndërtuar dhe menaxhuar nga Ministria e Brendshme. Vazhdojnë në vazhdimësi aktivitetet për përmirësimin dhe migrimin e bazave të të dhënave nga sistemet doganore dhe replikimin e tyre në qendrën DR në Prilep.

INTEGRIMI EKONOMIK RAJONAL

Në vitin 2022, arritëm një nivel të lartë bashkëpunimi rajonal me administratat doganore të vendeve të rajonit, në kuadër të të cilit u realizuan disa aktivitete të rëndësishme për unifikimin dhe përshejtimin e qarkullimit ndërkufitar të mallrave, me synimin për të lehtësuar më tej tregtinë në Rajon. Aktivitetet u kryen në kuadër të marrëveshjeve pjesë e nismës Ballkani i Hapur, marrëveshjes CEFTA ose në baza dypalëshe.

Nga data 22-23 mars u mbajt Takimi i Shtatë Rajonal i Drejtorëve të drejtorive të doganave nga Ballkani Perëndimor - organizuar nga Shërbimi Doganor i Malit të Zi dhe mbështetur nga Qeveria dhe Shërbimi Doganor dhe Tatimor i Mbretërisë së Bashkuar.

Më 22 korrik, Drejtoria e Doganave ka mbajtur takim pune ndërmjet ministrave të Transportit dhe Lidhjeve të Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe Republikës së Serbisë në pikën e kalimit kufitar Tabanovc.

Në takimin e tetë jozyrtar rajonal (25-26 tetor 2022, Banja Luka - Bosnje dhe Hercegovinë), drejtoritë e doganave nga Ballkani Perëndimor ripohuan rëndësinë e shkëmbimit të përvojave, shkëmbimit të arritjeve dhe trajtimit të sfidave të përbashkëta, duke theksuar rolin e tyre në procesin integritimit evropian, lehtësimin e tregtisë dhe garantimin e sigurisë.

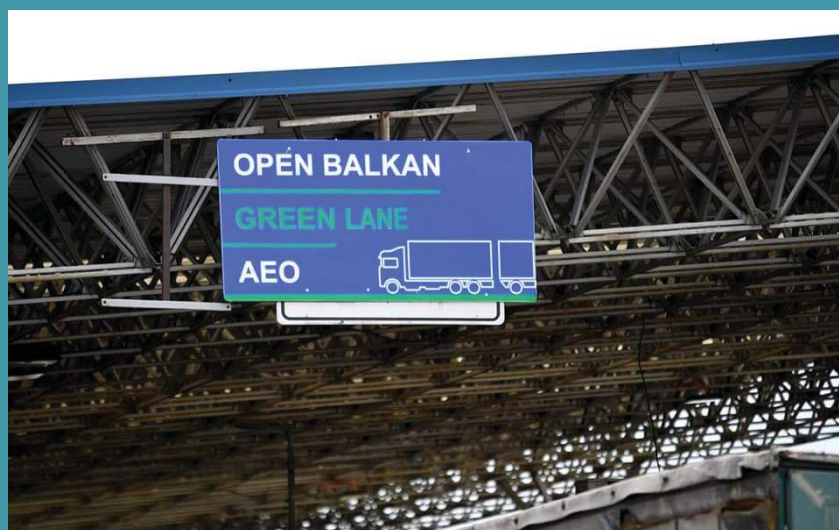

Në dhjetor u mbajt në Bruksel java e CEFTA 2022, në drejtim të afrimit me tregun unik të BE-së, forcimit të marrëdhënieve të partneritetit ndërmjet institucioneve të vendeve të CEFTA-s dhe lidhjes së tyre me vendet anëtare të BE-së. Drejtoresha e Drejtorisë së Doganave Sllavica Kutirov mori pjesë në takimin e drejtorëve të doganave nga rajoni.

One Stop Shop

Koncepti i pikave të përbashkëta kufitare – kontrole të përbashkëta për qarkullimin e mallrave dhe udhëtarëve zbatohet me Serbinë dhe Shqipërinë përmes nismës Ballkani i Hapur me mbështetjen e Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut.

One Stop Shop me Republikën e Serbisë është krijuar në pikën kufitare Tabanoc - Preshevë në shtator të vitit 2019. Në mars të vitit 2022, është vendosur vendos një korsi prioritar për kamionët nga vendet e Ballkanit të Hapur, si dhe për vendet e CEFTA-s për automjetet me mallra të ndjeshme dhe për mallrat e destinuar për kompanitë me status të OAE-së, si dhe një korsi speciale e shpejtë për kamionët bosh dhe kamionët që transportojnë mallra me dokument transit evropian NCTS, me masa infrastrukturore në kuadër të këtyre aktiviteteve, në pikën e kalimit kufitar Tabanoc janë vënë në funksion gjithsej 10 korsi për hyrje në vend, përkatësisht 2 për automjete të rënda motorike, një për autobusë dhe 7 për automjete pasagjerësh, që përfaqëson numrin maksimal të korsive hyrëse të infrastrukturës ekzistuese.

Në shkurt të vitit 2022 hyri në fuqi Marrëveshja ndërmjet Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe Këshillit të Ministrave të Shqipërisë për krijimin e pikave të përbashkëta kufitare dhe me nënshkrimin e Protokollit për zbatimin e Marrëveshjes u krijuan kushtet për ngritjen e pikës së përbashkët kufitare One Stop Shop Qafasan – Qafëthanë. Aktivitetet janë duke u zhvilluar për rregullimin e infrastrukturës në pikat kufitare dhe koncepti i ri pritet të jetë funksional deri në qershor 2023.

Më 29 mars, në pikën kufitare Tabanoc u mbajt takimi i odave ekonomike të Maqedonisë së Veriut dhe Serbisë: Ballkani i Hapur përshpejton qarkullimin e mallrave. Në takim morën pjesë edhe përfaqësues të inspektimeve fitosanitare dhe veterinarë, si dhe përfaqësues të shërbimeve kufitare doganore dhe policore. U theksua se nisma e Ballkanit të Hapur dhe përfshirja e korsive të gjelbra përshpejtojnë ndjeshëm qarkullimin e mallrave, duke ulur kohën e nevojshme për të gjithë procesin e kontrolleve nga 3 në 15 minuta.

Më 2 shtator në Beograd, një delegacion i Drejtorisë së Doganave mori pjesë në Samitin e lidhshëm të nismës Ballkani i Hapur, ku u prezantuan aktivitetet me interes për qytetarët, të cilat kontribuojnë në tejkalimin më të lehtë të krizës ushqimore, energjetike dhe ekonomike, si dhe për një lidhje më të ngushtë të tre vendeve nga nisma - Republika e Maqedonisë së Veriut, Republika e Shqipërisë dhe Republika e Serbisë.

Operator i Autorizuar Ekonomik

Zbatimi i konceptit “Operator i Autorizuar Ekonomik” siguron trajtim prioritar gjatë zbatimit të kontrolleve doganore, ulje të numrit të kontrolleve fizike dhe dokumentare, përzgjedhje të vendit të kontrollit, ulje të shpenzimeve të importit dhe eksportit dhe rritje të konkurrencës së kompanive në rajon dhe tregjet evropiane.

Procedura e njohjes reciproke të certifikatave të OAE të kompanive nga rajoni është realizuar përmes aktiviteteve në kuadër të CEFTA-s, ndërsa nënshkrimi i protokolleve dhe zbatimi është realizuar përmes iniciativës Open Balkans, në baza dypalëshe.

Në vitin 2022 kemi gjithsej 26 mbajtës të autorizimit të OAE.

Pjesa e deklarave të dorëzuara nga mbajtësit e certifikatës OAE në tregtinë totale:

PJESA E DEKLARATAVE TË DORËZUARA NGA MBAJTËSIT E CERTIFIKATËS OAE NË TREGTINË LOKALE		
	Numri i deklarave	Vlera totale
IMPORTI	33,3%	4,2%
EKSPORTI	32%	3,7%

Nga data 3 deri më 5 nëntor në Beograd u mbajt Konferenca Rajonale e Asociacionit OAE, organizuar nga GIZ, ku Administratat Doganore të vendeve të CEFTA-s prezantuan përfitimet e deritanishme për operatorët ekonomikë me status OAE, si dhe masat e ardhshme të ndërmarra në drejtimin e njohjes reciproke të OAE në rajon, si dhe përmirësimin e përfitimeve për kompanitë që rrjedhin prej saj në bashkëpunim me institucionet e tjera shtetërore në nivel kombëtar.

Më 23 nëntor në Shkup u mbajt një event me temë “Ngritja e efikasitetit të programeve të OAE përmes përfshirjes së institucioneve të tjera kufitare” organizuar nga Projekti për Zhvillim Ekonomik dhe Rritje të Ndërmarrjeve të USAID-it, në të cilin rëndësia e rolit në këtë iniciativë dhe të institucioneve tjera me kompetenca në pikat kufitare, si Agjencia e Ushqimit dhe Veterinarisë dhe Inspektorati Shtetëror për Bujqësi, përveç Drejtorisë së Doganave, e cila është bartëse e iniciativës.

SEED+

Me projektin rajonal SEED+, i cili zbatohet në kuadër të CEFTA-s dhe në përputhje me Protokollin shtesë 5, vendoset shkëmbimi i dokumenteve ndërkufitare të shërbimeve të inspektimit që kanë autoritetin për të trajtuar pikat kufitare, përkatësisht Agjencinë e Ushqimit dhe Veterinarisë dhe Inspektoratin Shtetëror të Bujqësisë, prandaj është krijuar sistemi i ri CEFTA TRACES NT për shkëmbimin e certifikatave fitosanitare. Gjithashtu, po punohet për krijimin e profileve të përbashkëta të rrezikut dhe shkëmbimin e të dhënave ndërmjet palëve të CEFTA-s për menaxhim më efikas të rrezikut.

Korridoret e gjelbra

Korridoret e gjelbra për qarkullimin e mallrave të ndjeshme, të zbatuara gjatë pandemisë, po funksionojnë me sukses dhe pa probleme me vendet e CEFTA-s përmes pikave kufitare Tabanoc, Bllacë dhe Qafasan. Në këto pika kufitare, trajtimi me përparësi ofrohet për mallrat në një listë të para-marrëveshur ndërmjet vendeve të CEFTA-s, ku palët e përfshira shkëmbejnë njoftimin e para-mbërritjes nëpërmjet sistemit SEED të CEFTA-s.

Eksperiencat pozitive nga aplikimi i Korridoreve të gjelbra sollën aktivitete në rajon për zgjerimin e tyre drejt vendeve fqinje anëtare të BE-së.

Më 7 korrik 2022, u nënshkrua një Memorandum Mirëkuptimi për shkëmbimin elektronik të të dhënave me Autoritetin e Pavarur të të Ardhurave Publike të Republikës së Greqisë, i cili vendosi aplikimin e këtyre korridoreve për mallrat që dalin në Greqi, aktivitetet për zgjerimin e këtyre korridoreve vazhdojnë dhe me vendet e tjera të BE-së.

Më 9 shtator, në Romë u mbajt një takim pune i drejtorëve të Administratave Doganore të Maqedonisë së Veriut, Italisë, Malit të Zi dhe Shqipërisë, së bashku me përfaqësues të lartë të Sekretariatit të CEFTA-s dhe Komunitetit Ndërkombëtar të Transportit. Sipas shembullit të Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe Republikës së Greqisë, u nënshkruan memorandume mirëkuptimi për shkëmbimin elektronik të të dhënave ndërmjet drejtorive të doganave të Shqipërisë dhe Malit të Zi me Drejtorinë e Doganave të Italisë.

E – tregtia

Në vitin 2022 filloi projekti rajonal CEFTA - GIZ për tregtinë elektronike (E commerce & Consumer Protection Parcel Delivery - ecommerce procedurat doganore), i cili synon harmonizimin me rregulloren e BE-së për tregtinë elektronike dhe lehtësimin e procedurave doganore në përputhje me standardet, kërkesat dhe praktikat e BE-së dhe OBT-së.

Rregullat e origjinës

Në vitin 2022, u përfunduan procedurat për zbatimin e Vendimit 1/2021 për ndryshimin dhe plotësimin e Aneksit 4 të Marrëveshjes së Tregtisë së Lirë të Evropës Qendrore (CEFTA 2006), duke vendosur protokollin në lidhje me përcaktimin e termit “produkte me origjinë” dhe metodat e bashkëpunimit administrativ nga ana e të gjithë anëtarëve të CEFTA-s. Në Republikën e Maqedonisë së Veriut, Ligji për Ratifikimin e Vendimit të CEFTA-s është publikuar më 9 nëntor, me hyrje në fuqi më 10 nëntor 2022.

Shqipëria, Maqedonia e Veriut, Mali i Zi dhe Serbia kanë zgjatur aplikimin e akumulimit të plotë në nivel dypalësh me vendet e EFTA-s. Në funksion të Konventës PEM dhe kornizës për rregullat kalimtare të origjinës, ku ka pasur marrëveshje për pranimin e certifikatave elektronike të origjinës si një zëvendësim i mundshëm për ato me letër gjatë krizës COVID, DG TAXUD synon të nxjerrë rekomandime për përdorimin e vazhdueshëm të të dyja zgjidhjeve dhe ndryshimit të protokolleve të origjinës në marrëveshjet dypalëshe.

Programi i USAID-it për zhvillim ekonomik, menaxhim dhe rritje të ndërmarrjeve (EDGE), në bashkëpunim me Drejtorinë e Doganave të Republikës së Maqedonisë së Veriut, më 10 mars mbajti mbledhje pune për kuptimin dhe zbatimin më të mirë të rregullave preferenciale për origjinën e mallrave sipas Konventës PEM, Brexit dhe rregullave të reja preferenciale kalimtare të origjinës.

Nga data 7-11 nëntor në Shkup është mbajtur mbledhja e punës me temë “Vlera doganore e mallrave”, e realizuar me ndihmën teknike të ekspertëve të Organizatës Botërore të Doganave.

PRIORITET 3 MBROJTJA E SHOQËRISË

Drejtoria e Doganave është e fokusuar fuqishëm në mbrojtjen e shëndetit dhe sigurisë së qytetarëve dhe shoqërisë përmes aktiviteteve të vazhdueshme për të luftuar tregtinë ilegale dhe krimin e organizuar. Mbikëqyrja e zinxhirit të furnizimit bazohet në menaxhimin e rrezikut, kontrollet selektive dhe veprimet operative dhe hetimet në pikat kufitare dhe терминаlet e brendshme, duke përfshirë nëpunës doganor dhe inspektorë për kontrolle dhe hetime. Këto veprime synojnë mbështetjen dhe përsheptimin e tregtisë legale dhe parandalimin e tregtisë së paligjshme.

Njësia Ndërinstitucionale Kufitare (NNK) në Aeroportin Ndërkombëtar të Shkupit

Me mbështetjen e UNODOC dhe në bashkëpunim me Organizatën Botërore të Doganave dhe Interpolin, në Qeverinë e RMV-së u nënshkrua marrëveshja për themelimin e njësisë së përbashkët të punës në Aeroportin Ndërkombëtar të Shkupit. Në prill të vitit 2022 zyrtarisht është hapur zyra e Aeroportit Ndërkombëtar të Shkupit - Njësia Ndërinstitucionale Kufitare (Njësia Ndërinstitucionale Kufitare), e përbërë nga 7 inspektorë doganor dhe 7 nëpunës policor.

DIGJITALIZIMI PËR TË MBËSHTETUR KONTROLLET DHE HETIMET

Zbatimi i Sistemit të Menaxhimit të Kontrolleve dhe Hetimeve – CIMS 5
Zhvillimi dhe zbatimi i Sistemit të Menaxhimit të Kontrolleve dhe Hetimeve (CIMS) është planifikuar të realizohet përmes fondeve nga BE IPA 3. Është zhvilluar një specifikim teknik që përfshin pajisje dhe harduer shtesë.

Sigurimi i menaxhimit efikas të mallrave të akcizës
Po merren masa për ngritjen e një sistemi për shënjim dhe gjurmimin e produkteve të duhanit (cigareve) përmes sistemit Track & Trace, i cili bazohet në identifikimin digjital të produktit duke aplikuar një kod digjital në paketimin e produktit gjatë procesit të prodhimit.

Veprimet operative

Në vitin 2022, përfaqësues të Drejtorisë së Doganave morën pjesë në më shumë se 15 operacione të përbashkëta ndërkombëtare në bashkëpunim me Ministrinë e Punëve të Brendshme, Organizatën Botërore të Doganave, EUROPOL, INTERPOL, Shërbimin britanik për të hyra publike dhe dogana (HMRC), UNODC etj. Drejtoria e Doganave 2022 ishte pjesë e një projekti ndërkombëtar GLOBAL SHIELD i fokusuar në monitorimin e importit dhe eksportit të kimikateve dhe produkteve të tjera që mund të përdoren për të prodhuar mjete shpërthyes, si dhe nga operacionet e mëposhtme ndërkombëtare LUDUS II, OPSON XI, BALKANGATE, CARBACK, CLAUDIUS - BALKANI PERËNDIMOR, faza e tretë e operacionit STOP II, operacioni për parandalimin e tregtisë së paligjshme të gazeve F (gazrat e fluoruar, d.m.th. freonet), ARMSTRONG IX, DEMETER VIII, акција Joint Action Day South East Europe 2022 (JAD SEE 2022), LAKE 2022/2023, LUDUS III dhe THUNDER 2022.

VLERËSIMI DHE KONTROLLET E RREZIKUT

Përzgjedhja e deklaratave doganore kryhet në bazë të kriterëve të përcaktuara në Sistemin e Analizës së Rrezikut, të cilat aplikohen në procedurat doganore të importit dhe eksportit.

Në vitin 2022, 69% e deklaratave doganore të importit të dorëzuara janë përzgjedhur nga sistemi i analizës së rrezikut në kanal in e gjelbërt, 23% në kanal in e verdhë dhe 9% në kanal in e kuq, ndërsa pas shqyrtimeve në 25199 deklarata ose në 16% të deklaratat e përzgjedhura për kontroll, gjatë zbatimit të procedurës janë konstatuar parregullsi.

IMPORT

Dega Doganore	Numri i deklarave të importit në kanal in e gjelbër	% në kanal in e gjelbër	Numri i deklarave të importit në kanal in e verdhë	% në kanal in e verdhë	Numri i deklarave të importit në kanal in e kuq	% në kanal in e kuq	Numri i parregullsive të konstatuara nga deklaratat e importit nga kanal i verdhë dhe kuq nga sistemi	% e parregullsive nga kontrolli në kanal të verdhë dhe të kuq
SHKUP	173096	68%	54727	21%	26934	11%	11924	15%
KUMANOVË	53116	82%	9055	14%	2835	4%	3311	28%
SHTIP	30745	71%	9795	23%	2637	6%	2726	22%
GJEVGJELI	44652	54%	29494	36%	8249	10%	3374	9%
MANASTIR	40214	76%	9544	18%	3016	6%	3864	31%
TOTALI	341823	69%	112615	23%	43671	8%	25199	16%

Nga deklaratat e importit të përzgjedhura në kanal in e gjelbër nga sistemi i analizës së rrezikut, për 6,9% është marrë një vendim shtesë kontrolli (ridrejtuar në kanal in e verdhë ose të kuq), ku janë konstatuar parregullsi në 2618 deklarata ose në 11% të tyre nga deklaratat e përzgjedhura.

Në vitin 2022, 98% e deklarave doganore të eksportit të dorëzuara përfunduan në kanal in e gjelbër, 2% në kanal in e verdhë dhe 0,3% në kanal in e kuq, ndërsa pas inspektiveve në 45 deklarata ose 1% e deklarave të përzgjedhura për kontroll me parregullsi janë zbuluar gjatë zbatimit të procedurës.

EKSPORT

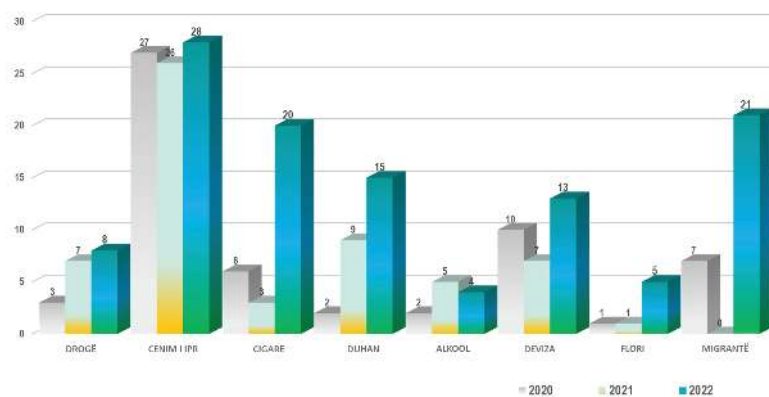
Dega Doganore	Numri i deklarave të eksportit në kanal in e gjelbër	% në kanal in e gjelbër	Numri i deklarave të eksportit në kanal in e verdhë	% në kanal in e verdhë	Numri i deklarave të eksportit në kanal in e kuq	% në kanal in e kuq	Numri i parregullsive të konstatuara nga deklaratat e eksportit nga kanal i verdhë dhe kuq nga sistemi	% e parregullsive nga kontrolli në kanal të verdhë dhe të kuq
SHKUP	173096	68%	54727	21%	26934	11%	11924	15%
KUMANOVË	53116	82%	9055	14%	2835	4%	3311	28%
SHTIP	30745	71%	9795	23%	2637	6%	2726	22%
GJEVGJELI	44652	54%	29494	36%	8249	10%	3374	9%
MANASTIR	40214	76%	9544	18%	3016	6%	3864	31%
TOTALI	341823	69%	112615	23%	43671	8%	25199	16%

SEKUESTRIME TË REALIZUARA

SEKUESTRIME NË VITIN 2022

LLOJI I SEKUESTRIMIT	NUMRI I RASTEVE	SASIA
SUPSTANCA TJERA PSIKOTROPIKE	8	8169,34 kg 69 copë
PRONËSIA INTELEKTUALE – IPR	28	191.330 copë
CIGARE	20	87.836 copë
DUHAN	15	1.343 kg
PIJE ALKOOLIKE	4	91 litra dhe 440 copë
DEVIZA	13	281.030 EUR 279.660 USD 3.938.525 RUB
FLORI	5	33,848 kg
MIGRANTË	21	185 persona
TOTALI:	114	

Në vitin 2022, numri i rasteve të sekuestrimeve është dyfishuar krahasuar me vitin 2021 dhe 2020:

16.12.2022: Sekuestrimi në vlerë prej një milion eurosh - Në PK Bogorodica gjatë kontrollit të një autobusi janë sekuestruar: 262.750 USD, 155.760 euro dhe 12 kg ar dhe stoli ari - vlera e llogaritur 600.000 euro.

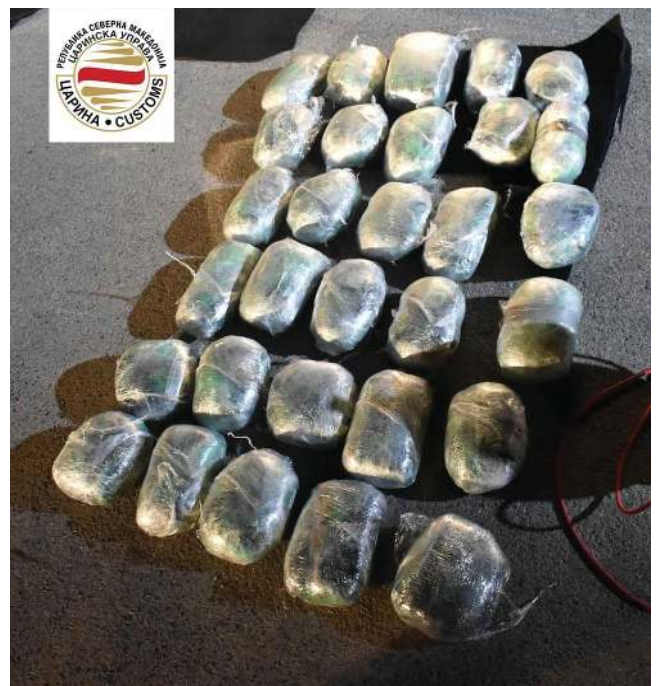

20.07.2022: 500 kilogramë duhan i copëtuar për tymosje për të cilin nuk është paguar akciza dhe detyrimet tjera të importit janë zbuluar nga inspektorët e Seksionit për Hetime, Seksionit të Inteligjencës dhe ekipeve mobile të Drejtorisë doganore në dy lokacione në rajonin e Shkupit.

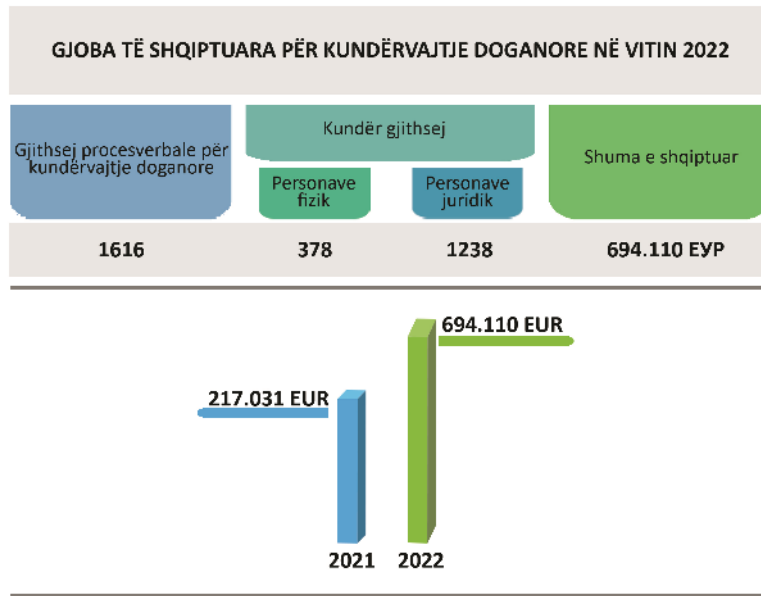
07.08.2022: Seized 13.3 kg of gold with an estimated value of over 600,000 euros and undeclared 30,000 euros in cash at BCP Tabanovce in a bus entering the country, by the mobile teams of the Customs Administration

02.11.2022: 67 kilogramë marihuanë me vlerë rreth 250.000 euro janë sekuestruar, me çka është ndërprerë transporti ndërkombëtar i narkotikëve, nga inspektorët e Seksionit për Çështje Operative – Sektori për Kontroll dhe Hetime pranë Drejtorisë së Doganave, aksion i përbashkët me Departamentin e Policisë Kriminale të MPB-së dhe SPB-së Veles

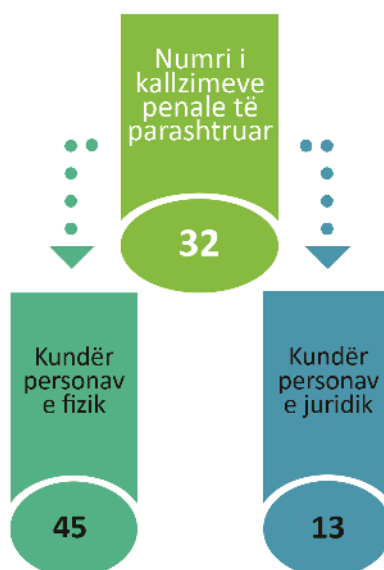

REZULTATET E KONTROLLEVE DHE HETIMEVE TË KRYERA

Sipas evidencës për kundërvajtje doganore të përgatitur nga nëpunësit doganor në njësitë doganore, në vitin 2022 janë shqiptuar gjoba në vlerë të përgjithshme prej 694.110 eurove.

Gjithsej 32 kallzime penale janë ngritur nga Seksioni i Hetimeve në vitin 2022 për krime të kryera të zbuluara gjatë kontrolleve.

Kontrolli pas zhdoganimit

Në vitin 2022, Seksioni për Kontrollin e Shoqërive Tregtare ka kryer 233 kontrolle pas zhdoganimit të operatorëve ekonomikë. Pas kontrolleve janë konstatuar 92 parregullsi dhe janë konstatuar detyrime importi të evituara dhe të papaguara në vlerë të përgjithshme prej 101,05 milionë denarëve.

KONTROLLI PAS ZHDOGANIMIT NË VITIN 2022	
Kontrolle të kryera	233
Parregullsi të gjetura	92
Detyrime të evituara	101,05 milion denarë

Hetimet financiare

Shërbimi i Hetimeve Financiare ndërmerr aktivitete në përputhje me Strategjinë Kombëtare për forcimin e kapaciteteve për kryerjen e hetimeve financiare dhe konfiskimit të pasurisë për periudhën 2021-2023.

Në vitin 2022 janë nisur 14 hetime financiare ndaj 22 personave fizikë dhe 9 personave juridikë. Iniciativat e dorëzuara në prokuroritë publike kanë të bëjnë me sigurimin e pajisjeve, objekteve të banimit dhe automjeteve në vlerë të përgjithshme prej 20,67 milionë denarëve.

Kontrollet për të mbrojtur IPR

Në këtë fushë ndërmerren aktivitete për forcimin e mbrojtjes së të drejtave të pronësisë intelektuale, të fokusuara në konsolidimin e informacionit statistikor nga burime të ndryshme, për të siguruar tërheqjen e shpejtë të produkteve të falsifikuara që përbëjnë rrezik për shëndetin dhe sigurinë e konsumatorëve dhe një qasje sistematike për procedurën e shkatërrimit të tyre.

Në vitin 2022 janë kryer 33 veprime për shkak të dyshimeve për shkelje të të drejtave të pronësisë intelektuale. Janë mbajtur gjithsej 193.027 copë mallra. Për 11.145 copë, titullarët e të drejtave kanë konstatuar se ka shkelje të të drejtave të pronësisë intelektuale dhe se janë mallra të falsifikuara. Janë cenuar 26 marka tregtare.

Në kuadër të këtyre aktiviteteve, në mars të vitit 2022 Drejtoria e Doganave organizoi mbledhje pune operative ndërkombëtare për luftimin e piraterisë, organizuar nga Organizata Botërore e Doganave, nën kujdesin e Fondacionit Japonez për Bashkëpunim Doganor (CCF Japan).

Me qëllim të forcimit të kapaciteteve për mbrojtjen e shoqërisë, në shkurt 2022 një delegacion i Drejtorisë së Doganave mori pjesë në takimin e parë përgatitor për Forumin e 30-të Ekonomik dhe Mjedisor të OSBE-së me temë "Promovimi i sigurisë dhe stabilitetit në rajonin e OSBE-së përmes rindërtimit të qëndrueshëm ekonomik nga pandemia COVID-19"

Nga data 15-17 mars, në Ohër u mbajt Konferenca Rajonale për përmirësimin e sigurisë kufitare, e organizuar nga Misioni i OSBE-së dhe UNODC-së. Morën pjesë drejtore dhe përfaqësues të lartë të shërbimeve doganore dhe autoriteteve kufitare të vendeve të Ballkanit Perëndimor, si dhe përfaqësues të lartë të shërbimeve doganore dhe policore nga Republika e Greqisë.

The successful cooperation with the EXBS program for more effective border control continues: on 25th March, a closing ceremony was held for the one-week training under the auspices of the Export Control and Border Security Program (EXBS) of the US Embassy.

Më 6 dhjetor u pranuan zyrtarisht dy mini-skanerët celularë të mallrave dhe bagazheve të vogla të dhuruara nga Dogana e Republikës Federale të Gjermanisë.

PRIORITET 4 ZHVILLIMI INFRASTRUKTUROT DHE ORGANIZATIV

IZHVILLIMI INFRASTRUKTUROR

Dogana është një nga hallkat e rëndësishme në zinxhirin e furnizimit ndërkombëtar të mallrave, prandaj funksionimi dhe zhvillimi i Doganës duhet të bazohet vazhdimisht në aplikimin dhe zbatimin e teknologjive të reja dhe standardeve globale të tregtisë. Pjesë e veçantë e këtij prioriteti është zhvillimi infrastrukturor për modernizimin e pikave kufitare në përputhje me standardet evropiane dhe botërore, i cili synon aplikimin e sistemeve dhe mjeteve moderne në operimin që ndikojnë në përsheptimin e fluksit ndërkufitar nga njëra anë dhe kontrole më efektive nga ana tjetër.

Smart Kufij

Një projekt për zbatimin e një sistemi të ri të mbikëqyrjes video dhe njohjes së targave (CCTV & ANPR). Nëpërmjet këtij projekti, një koncept i ri i ashtuquajtur kufijtë e mençur (smart). Në kuadër të këtij koncepti, në do të instalojmë pajisje të reja të bazuara në teknologji moderne në të gjitha pikat kufitare dhe терминаlet, të cilat do të mund të integrohen me infrastrukturën dhe sistemet aktuale të TIK-ut. Kjo pajisje përfshin instalimin e lexuesve të kodeve të dokumenteve, rampave dhe peshoreve të reja të automatizuara dhe sinjalizimit automatik në pikat kufitare. Zbatimi i këtij projekti duhet të fillojë gjatë vitit 2023 dhe do të realizohet përmes fondeve IPA të BE-së.

SMART KUFIJ

Zbatimi i plotë i këtij koncepti të ri të punës, në të cilin shumica e proceseve do të zhvillohen automatikisht, do të kontribuojë në uljen e nevojës për faktorin njerëzor në pikat kufitare dhe терминаlet, do të përsheptojë rrjedhën, do të ndikojë në kontrole më efektive dhe do të kontribuojë në uljen e ekonomisë gri dhe korrupsionit.

6 CCTV – Closed-circuit television (Televizor i brendshëm)

7 ANPR – Automatic number plate recognition (Sistem për njohjen automatike të targave të regjistrimit)

Vazhdojnë aktivitetet për rindërtimin e pikave kufitare Qafasan dhe Deve Bair, të cilat do të realizohen gjatë vitit 2023 me mbështetje dhe fonde të siguruara përmes një kredie nga Banka Botërore. Po ashtu, është planifikuar edhe rindërtimi i pikës kufitare Dellçevë, për të cilin janë siguruar mjete përmes programit nacional të IPA-s, dhe për këtë projekt kanë përfunduar të gjitha aktivitetet përgatitore, ndërsa realizimi pritet të përfundojë në vitin 2024.

Sa i përket ndërtimit të pikave të reja kufitare, është planifikuar ndërtimi i pikës së re kufitare Markova Noga me Greqinë, për të cilën janë siguruar mjete edhe përmes programit kombëtar IPA të BE-së. Përgatitja e projektit final është duke u zhvilluar, pas së cilës do të fillojë faza e ndërtimit.

Gjithashtu, janë duke u zhvilluar aktivitete për përgatitjen e dokumentacionit të projektit për ndërtimin e pikës së re kufitare me Bullgarinë, në afërsi të Berovës (Klepallo). Ai do të realizohet përmes fondeve të BE-së - programi IPA për bashkëpunim ndërkufitar me Bullgarinë. Data e fundit për realizimin e këtij projekti është viti 2029.

Në vitin 2022 filluan aktivitetet në kuadër të projektit të zbatuar nga KONEKTA – “Asistencë teknike për lidhje në Ballkanin Perëndimor” (financuar nga Komuniteti i Transportit) me të cilin është planifikuar të përgatitet një projekt bazë për pikën kufitare Bllacë, me fokus në mundësinë e dizajnit të konceptit të One Stop Shop me Republikën e Kosovës.

ZHVILLIMI ORGANIZATIV

Të punësuarit janë forca shtytëse e zhvillimit të Drejtorisë së Doganave. Modernizimi i operacioneve doganore përfshin përmirësimin e përhershëm të strukturës organizative dhe menaxhimit të burimeve njerëzore, zhvillimin e njohurive dhe aftësive të tyre dhe forcimin e integritetit të tyre, nëpërmjet aplikimit të masave dhe aktiviteteve për parandalimin dhe parandalimin e fenomeneve korruptive, të cilat kontribuojnë në zhvillimin e shërbimit si shërbim efikas për komunitetin e biznesit dhe qytetarët.

STRUKTURA E TË PUNËSUARVE

Trajnimi i vazhdueshëm i nëpunësve doganorë është parakusht për arritjen e njohurive, aftësive dhe zhvillimit profesional të nevojshëm dhe mbështet avancimin më të lehtë në karrierë. Sistemi i trajnimit dhe zhvillimit profesional, si parakusht kyç për realizimin e suksesshëm të qëllimeve strategjike dhe operacionale, bazohet në politikat e menaxhimit të burimeve njerëzore të Drejtorisë së Doganave. Trajnimi i vazhdueshëm i nëpunësve doganorë dhe trajnerëve të trajnuar është vetëm një segment i prioritetit strategjik – investimi në punonjës.

TRAJNIME TË MBAJTURA	NGJARJE	PJESËMARRËS
Për të punësuar	153	2380
Për operator ekonomik	11	1108

Më 5 dhjetor, në Drejtorinë e Doganave, në kuadër të Qendrës Rajonale të Trajnimit me mbështetjen e Organizatës Botërore të Doganave dhe Shërbimit Doganor të Koresë, u instaluan pajisje trajnimi për realitetin virtual (Virtual Reality Training - VRT).

Forcimi i profesionalizmit dhe integritetit të të punësuarve

Drejtoria e Doganave merr pjesë aktive në krijimin e politikave dhe strategjive kombëtare për parandalimin e korrupsionit dhe konfliktit të interesave, në bashkëpunim me Komisionin Shtetëror për Parandalimin e Korrupsionit. Në këtë drejtim, zbatohen masa për parandalimin e sjelljeve të papërshtatshme dhe korruptive dhe zhvillohen sisteme të rregullave dhe kontrollit.

Që nga prilli i vitit 2022, janë vënë në funksion rotacionet e detyrueshme – rishpërndarje periodike të nëpunësve doganor, si një nga masat parandaluese më efektive për parandalimin e korrupsionit, që aplikohet edhe në vendet e Bashkimit Evropian.

Sektori i Përgjegjësisë Profesionale krijoi Regjistra të rinj të pikave të rrezikut në operacionet doganore të ndjeshme ndaj korrupsionit, i cili është një mjet i dobishëm në trajtimin dhe parandalimin e korrupsionit.

Gjithashtu është planifikuar përfshirja e Sistemit për kamerat e trupit (Body Camera) për nëpunësit doganor që punojnë në pikat kufitare, me qëllim të transparencës më të madhe në komunikim, mbështetjes së profesionalizmit në trajtimin dhe zbulimin e dukurive të mundshme të paligjshme apo korruptive.

Gjatë vitit 2022 janë kryer gjithsej 165 kontrolle dhe hetime të brendshme, nga të cilat janë konstatuar parregullsi në 51 raste.

Kontrolle dhe hetime të brendshme për vitin 2022	Gjithsej raporte	Parregullsi të gjetura
Dega Doganore Shkup	47	18
Dega Doganore Kumanovë	35	9
Dega Doganore Shtip	12	3
Dega Doganore Gjevgjeli	18	5
Dega Doganore Manastir	25	8
Drejtoria e Doganave	28	8
Totali	165	51

Masat disiplinore

Pas zhvillimit të procedurave disiplinore janë shqiptuar 5 vërejtje, 14 gjoba dhe 1 zgjidhje e kontratës së punës, si dhe 34 gjoba me vendime për ulje të pagave.

BASHKËPUNIM NDËRKOMBËTAR DHE NDËRINSTITUCIONAL

BASHKËPUNIMI NDËRKOMBËTAR

Drejtoria e Doganave ndjek dhe miraton instrumentet e Organizatës Botërore të Doganave për të lehtësuar tregtinë dhe për të rritur sigurinë e zinxhirëve të furnizimit ndërkombëtar. Janë realizuar aktivitete për nxitjen e bashkëpunimit me shërbimet e tjera doganore dhe inicohet bashkëpunim për projekte të rëndësishme sipas nevojave për promovim dhe reforma strategjike.

Bashkëpunimi i arritur përmes programeve të Komunitetit: Dogana 2027, programet IPA, TAIEX dhe programet e twining është veçanërisht i rëndësishëm.

Është dorëzuar një aplikim për “Projektin për krijimin e një qendre të dhënash doganore dhe përmirësimin e sistemit të menaxhimit të rrezikut” - mbështetje nga Shërbimi Doganor i Koresë së Jugut. Si rezultat i rekomandimeve nga projekti “Konsultimi për modernizimin e Drejtorisë së Doganave të Republikës së Maqedonisë së Veriut” i cili u realizua në vitin 2020, Shërbimi Doganor i Koresë së Jugut shprehu gatishmërinë për të mbështetur një projekt të ri për prokurimin e një qendër të dhënash doganore dhe mjete për rrezikun e sistemit të menaxhimit. Vlera e parashikuar e projektit është 5.6 milionë dollarë dhe është planifikuar të realizohet nga viti 2023-2025.

Përfundimi i një marrëveshjeje ndërkombëtare për pjesëmarrje në Programin Dogana, e cila do të mbulojë periudhën nga viti 2021 deri në vitin 2027, është në proces e sipër. Ai është nënshkruar nga Komisioni Evropian dhe Republika e Maqedonisë së Veriut dhe është në proces ratifikimi.

Në kuadër të Projektit mbahen trajnime, mbledhje pune, seminare, grupe pune, takime ndërsa nëpunësit doganor do të kenë mundësi të marrin pjesë në evente përmes të cilave do të afrohen me punën e shërbimeve doganore të shteteve anëtare të BE-së. Qëllimi kryesor i Programit është studimi, shkëmbimi i njohurive dhe përvojave dhe njohja me praktikat më të mira në operacionet doganore të vendeve të Bashkimit Evropian dhe vendeve të Ballkanit Perëndimor të përfshira në Program, si dhe realizimi i strategjive, politikave dhe synimeve të BE-së.

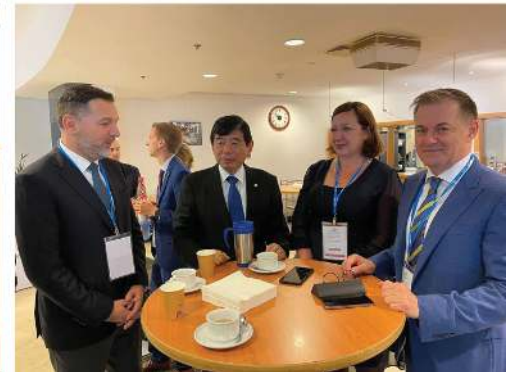
Drejtoria e Doganave është e përfshirë në programimin e IPA 3 (2023-2024) në kuadër të dritares së Menaxhimit të Financave Publike (MFP) 2022 - 2025, së bashku me Drejtorinë e të Hyrave Publike dhe Ministrinë e Financave, me një vlerë të propozuar prej rreth 9 milionë euro për projektet e mëposhtme nga Drejtoria e Doganave:

- Forcimi i mekanizmave dhe kapaciteteve të përbashkëta të kontrollit në drejtim të shtypjes së tregtisë së paligjshme dhe krimit të organizuar.
- Modernizimi i mëtejshëm i shërbimeve doganore dhe digjitalizimi i tyre

Më 26 janar, Dita Ndërkombëtare e Doganave u shënuar me moton “Rritja e transformimit digjital doganor duke përqafuar një kulturë të dhënash dhe duke ndërtuar një ekosistem të të dhënave”. Certifikata të meritave të veçanta nga Sekretari i Përgjithshëm i Organizatës Botërore të Doganave Kunio Mikuria i’u ndanë punonjësve të Drejtorisë së Doganave dhe përfaqësuesve të institucioneve dhe organizatave të jashtme, të cilët me aktivitetet e tyre u dalluan si meritore në krijimin e një mjedisi të qëndrueshëm dhe konstruktiv biznesi dhe gjetjen e zgjidhjeve për të përballuar krizën e shkaktuar nga pandemia.

Nga data 23 – 25 qershor, një delegacion i Drejtorisë së Doganave mori pjesë në Asamblenë e Përgjithshme të Organizatës Botërore të Doganave, e cila këtë vit iu kushtua rolit të Doganave në transformimin dixhital, tregtinë elektronike, “Doganat e gjelbra” dhe menaxhimin e kufijve.

Më 25 mars, në një takim protokolltar me ambasadorin e Republikës së Bullgarisë shkëlqesia e tij Angel Angelov u njoh me aktivitetet e ndërmarra për realizimin e projekteve të përbashkëta me Republikën e Bullgarisë, si projekti për rindërtimin e pikës kufitare Deve Bair, gjendjen aktuale në lidhje me projektin për ndërtimin e pikës së re kufitare Klepalo dhe ndërtimi dhe rindërtimi i pikës kufitare Dellçevë.

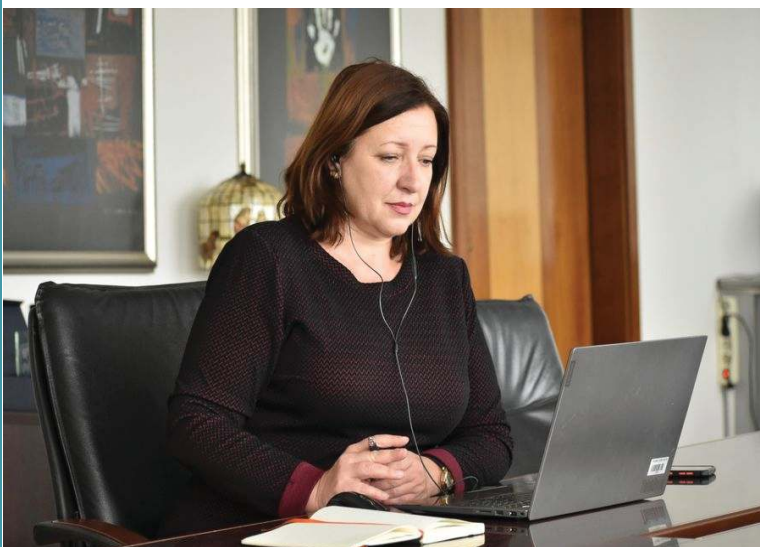
Më 21 korrik u zhvillua një takim me zëvendësambasadorin e Mbretërisë së Holandës, Robert Dekker. Bashkëpunimi me Mbretërinë e Holandës, përmes disa projekteve, ka kontribuar në përmirësimin e procedurave doganore, lehtësimin e tregtisë dhe mbledhjen efitase të të hyrave, si dhe krijimin e një strukture për mbrojtjen adekuate të të drejtave të pronësisë intelektuale

Më 2 qershor është mbajtur takim dypalësh me një delegacion të lartë të udhëhequr nga drejtori i Drejtorisë së Doganave të Republikës së Kroacisë, Mario Demiroviq, në drejtim të vazhimit të bashkëpunimit të ndërsjellë dhe shkëmbimit të përvojave ndërmjet dy institucioneve.

Më 10 gusht, në një takim protokolitar me ambasadorin e Republikës së Shqipërisë shkëlqesinë e tij Fatos Reka, u diskutuan përfitimet e bashkëpunimit të mëparshëm ndërmjet shërbimeve doganore të dy vendeve, bashkëpunimi ekonomik, si dhe mundësitë për promovimin e mëtejshëm të aktiviteteve të përbashkëta në fushën e lehtësimit të tregtisë ndërkufitare.

Më 7 nëntor, në kuadër të Organizatës Botërore të Doganave u mbajt Konferenca vjetore e Drejtorëve të Shërbimeve Doganore nga Rajoni i Evropës, ku u morën masat që janë pjesë e “Planit për Modernizimin e Organizatës Botërore të Doganave 2022 – 2025”.

Më 25 nëntor, fushata e misionit të OSBE-së në Shkup “16 ditë aktivizëm për të luftuar dhunën ndaj grave” filloi me një ngjarje promovuese në Aeroportin Ndërkombëtar të Shkupit. Në disa objekte të Drejtorisë së Doganave në mbarë vendin u vendosën pankarta si përkujtim simbolik se çdo grua ka të drejta të barabarta në arsim dhe zhvillim profesional.

Më 7 dhjetor, misioni i Bankës Botërore vizitoi Drejtorinë e Doganave në kuadër të aktiviteteve të projektit për lehtësimin e tregtisë dhe transportit në vendet e Ballkanit Perëndimor.

Bashkëpunimi ndërinstytucional

Më 28 shkurt u mbajt një takim pune me Inspektoratin Shtetëror të Bujqësisë me qëllim thellimin e bashkëpunimit dhe planifikimin e aktiviteteve të përbashkëta në të ardhmen.

On 3rd March 3, a working meeting with the Minister of Economy, Kreshnik Bekteshi took place to discuss the activities related to the application of alternative rules of origin, regarding the latest situation with the Regional Convention on Pan-Euro-Mediterranean Preferential Rules of Origin as of 1st September 2021, as well as the new rules of origin with the EU, applied with the EFTA and CEFTA countries.

Ministri i Punëve të Brendshme, Oliver Spasovski, me rastin e 7 majit - Ditës së Policisë së Maqedonisë, i ndau Drejtorisë së Doganave Plaketë për përkushtim të veçantë, profesionalizëm dhe realizim të suksesshëm të qëllimeve të interesit të përbashkët.

Më 16 maj, në një takim pune me Ministrin e Shoqërisë Informative dhe Administratës z. Admirim Aliti, është diskutuar për rëndësinë e ndërlidhjes dhe përdorimit të regjistrave dhe bazave të të dhënave ndërmjet autoriteteve shtetërore dhe institucioneve. U përcaktuan gjithashtu aktivitete të mëtejshme në lidhje me integrimin e Drejtorisë së Doganave me Regjistrin Kombëtar të shtetasve dhe përfshirjen e një identifikuesi të përbashkët ID për personat fizik, për përfshirjen e bazës qendrore të të dhënave të regjistrave kombëtare

Në periudhën 30-31 maj u mbajt Forumi i dytë Ekonomiko-Financiar i Shkupit (SEFF), kushtuar “Mbajtjes së rritjes në kohë të pasigurisë dhe më gjerë”, organizuar nga Ministria e Financave. Folësi kryesor i Forumit ishte nobelisti i njohur Paul Krugman, ndërsa drejtoresha e Drejtorisë së Doganave ishte folës në panelin për Digjitalizim, Infrastrukturë, Lidhje dhe Tregti.

Më 9 qershor u nënshkrua një Memorandum për bashkëpunim të ndërsjellë në realizimin e aktiviteteve të Projektit “Përditësimi i Sistemit Një Ndalese”. Përditësimi përfshin shërbime të reja përmes integritimit të Regjistrimit Qendror me Drejtorinë e Doganave dhe Drejtorinë e të Hyrave Publike për marrjen automatike të të dhënave dhe dokumenteve për taksat e paguara, kontributet dhe detyrimet doganore, integrimin me Regjistrin Qendror të Popullsisë, përditësimin teknologjik të të dhënave me nënsisteme për shkëmbimin me DHP dhe bankat dhe funksionalitete të tjera të reja.

Në kuadër të Projektit “Monitorimi i qarkullimit të mallrave në pikën e kalimit kufitar Tabanoc”, përfaqësuesit e Odës Ekonomike kanë evidentuar qarkullimin e automjeteve mallrash në hyrje gjatë kësaj periudhe, për të përcaktuar gjendjen aktuale sipas së cilës masa të mëtejshme për përmirësim duhet të propozohet.

Më 29 korrik, në një takim pune në pikën kufitare Tabanoc, ku morën pjesë drejtori i Odës Ekonomike Branko Azeski, Ministri i Punëve të Brendshme Oliver Spasovski, drejtoresha e Drejtorisë së Doganave Sllavica Kutirov dhe drejtori i Agjencisë së Ushqimit dhe Veterinarisë Nikolçe Babovski, Oda Ekonomike prezantoi rezultatet fillestare nga projekti

Më 14 shtator nga Bashkimi i Odave Ekonomike është ndarë mirënjohja për bashkëpunimin e suksesshëm dhe mbështetjen e ndërsjellë në të gjitha sferat e punës së përbashkët.

Më 16 shtator, në një ngjarje ku mori pjesë edhe ministri i Financave, Fatmir Besimi, ekipi i ekspertëve të Drejtorisë së Doganave, i udhëhequr nga drejtoresha Sllavica Kutirov, para përfaqësuesve të komunitetit të biznesit prezantoi përfitimet që po përfshihen në dogana përmes sistemet dhe funksionalitetet e reja në procesin e digjitalizimit, duke punuar për të mbështetur konkurrencën e kompanive vendase.

Më 21 shtator, në takim të punës me Guvernatorin e Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë së Veriut, dr. Anita Angelovska-Bezhoska, u diskutua për bashkëpunimin aktual ndërmjet dy institucioneve, me theks në lidhjen elektronike të sistemeve në pjesën e pullave të akcizës, si dhe lajmet që planifikohen të prezantohen nga Drejtoria e Doganave, si sistemi Track&Trace për gjurmimin e mallrave të duhanit.

Më 13 tetor, në takim e punës me ndihmësdrejtatorin e Repartit për Çështje Kufitare dhe Migrim në Ministrinë e Punëve të Brendshme, Sasho Smileski, u diskutuan tema me interes të përbashkët lidhur me aktivitetet në kuadër të iniciativës Ballkani i Hapur si krijimi i një grupi të përbashkët ndërinstitucional të Drejtorisë së Doganave dhe Policisë Kufitare, me qëllim forcimin e kontrollit kufitar dhe luftën kundër krimit të organizuar.

Më 15 tetor u mbajt një takim pune me Byronë e Metrologjisë dhe Inspektoratin Shtetëror të Tregut. Në takim u theksua inkorporimi i sistemit të Drejtorisë së Doganave për njoftimin automatik të Inspektoratit Shtetëror të Tregut për çdo dërgesë të mbërritjes me mazut, i cili i mundësoi ISHT-së të vlerësojë shpejt rrezikun dhe të marrë mostra për kontroll të cilësisë.

Më 6 tetor nxënësit e vitit të tretë të shkollës së mesme ekonomike SHMK “Niko Nestor” nga Struga vizituan zyrën doganore të Strugës, ku nëpunësit doganor i njohën me rolin dhe mënyrën e funksionimit të shërbimit doganor, me referencë të veçantë zhdoganimi i mallrave ne terminalin doganor.

JUBILEU 30 VJEÇAR I DREJTORISË SË DOGANAVE

Nën sloganin “30 vjet Drejtoria e pavarur e Doganave – 30 vjet përkushtim”, Drejtoria e Doganave gjatë muajit prill 2022, me një sërë manifestimesh, shënoi përvjetorin – 30 vjet nga themelimi i saj si shërbim i pavarur

Për të nxitur ndërgjegjësimin për rëndësinë e një mjedisi të pastër, u organizua një javë pyllëzimi në të cilën nëpunës doganor nga pesë degët doganore, së bashku me punonjësit e policisë, si dhe përfaqësues të rangut të lartë nga komunat në territoret e të cilave u krye pyllëzimi, u mbollën mbi 100 pemë të reja.

Së bashku me Kryqin e Kuq dhe Institutin Republikan për Transfuzionologji u organizua aksioni i dhurimit të gjakut, i cili u realizua në të gjithë territorin e vendit. Fushata e dhurimit të gjakut tradicionalisht pati një pjesëmarrje të madhe nga nëpunësit doganor dhe u dhuruan rreth 100 njësi gjaku.

Në kuadër të festës, më 8 prill 2022 në Aeroportin Ndërkombëtar të Shkupit u hap solemnisht zyra e Njësisë Ndërinstitucionale Kufitare, e mbështetur nga Zyra e Kombeve të Bashkuara për Drogën dhe Krimin (UNODC).

Festimi qendror me rastin e 30 vjetorit të Drejtorisë së Doganave u mbajt më 14 prill 2022, në të cilin morën pjesë edhe kryetari i Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut, Dimitar Kovaçevski, Fatmir Besimi - ministër i Financave, përfaqësues të lartë të Qeverisë, Kryepeshkopi i Ohrit dhe Maqedonisë, z. Stefan, përfaqësues të përfaqësive diplomatike-konsullore, të institucioneve shtetërore, ish-drejtorë të Drejtorisë së Doganave, përfaqësues të komunitetit të biznesit dhe bashkëpunëtorë të tjerë. Mysafir nderi në ngjarjen solemne ishte Stevo Pendarovski, presidenti i Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Kryetari i Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut, Dimitar Kovaçevski, ministri i Financave Fatmir Besimi, sekretari i përgjithshëm i Organizatës Botërore të Doganave, Kunio Mikuria, dhe drejtori i Drejtorisë së Përgjithshme për Dogana dhe Tatim të Komisionit Evropian DG TAXUD), Tomas Gerasimos, uruan për tridhjetë vitet e suksesshme të funksionimit.

Drejtoria e Doganave, me ndarjen e plaketave, u shpreh mirënjohjen bashkëpunëtorëve dhe partnerëve për mbështetjen e tyre në 30 vjetet e fundit. Plaketat iu ndanë Odës Ekonomike të Republikës së Maqedonisë së Veriut, Unionit të Odave Ekonomike të Maqedonisë, Odës Ekonomike të Maqedonisë Veriperëndimore, Ministrisë së Financave, Ministrisë së Punëve të Brendshme, Doganave të Mbretërisë së Bashkuar të Britanisë së Madhe dhe Irlandës së Veriut, Ambasadës së Shteteve të Bashkuara të Amerikës dhe delegacionit të Bashkimit Evropian.

Të pranishmit në festë patën mundësinë të ndiqnin një demonstrim me pajisjet e kontrollit të përdorura në veprimet e përditshme doganore dhe të njiheshin më nga afër me rolin e Doganës për mbrojtjen e shoqërisë.

Me rastin e festës, drejtoresha e Drejtorisë së Doganave ndau mirënjohje për 145 nëpunës doganor për 10, 20 dhe 30 vite shërbim në Drejtorinë e Doganave.

Aksioni vjetor humanitar

Në prag të festave të Vitit të Ri, Drejtoria e Doganave realizoi aksion humanitar duke ndarë mjete të dhuruara për SHFK Krume Kepeski në Shkup, të dedikuara për rikonstruksionin e dhomës që do të pajiset si dhomë ndijore.

Monografia “30 vjet Drejtoria e Doganave”

Në dhjetor u botua publikimi - Monografia “30 vjet Drejtoria e Doganave”, në të cilën janë përkthyer tri dekadat e punës dhe zhvillimit të Drejtorisë së Doganave, që nga themelimi i saj në vitin 1992.

Ndahet Dekorata nga Presidenti i Republikës së Maqedonisë së Veriut

Puna e përkushtuar dhe roli i rëndësishëm i Drejtorisë së Doganave u vërtetua edhe me statutin që presidenti i shtetit Stevo Pendarovski më 21 dhjetor ia ndau për 30 vjet kontribut themelor dhe të paçmuar Drejtorisë së Doganave për mbrojtjen e shoqërisë dhe modernizimin dhe zhvillimin e ekonomisë, duke përfaqësuar dhe arritur interesat financiare të shtetit dhe të qytetarëve të shtetit.

BOTUES:

**DREJTORIA E DOGANAVE E REPUBLIKËS
SË MAQEDONISË SË VERIUT**

Rr. LAZAR LIÇENOSKI nr. 13, 1000 SHKUP

www.customs.gov.mk

BOTUES:

**DREJTORIA E DOGANAVE E REPUBLIKËS
SË MAQEDONISË SË VERIUT**

Rr. LAZAR LIÇENOSKI nr. 13, 1000 SHKUP

www.customs.gov.mk

